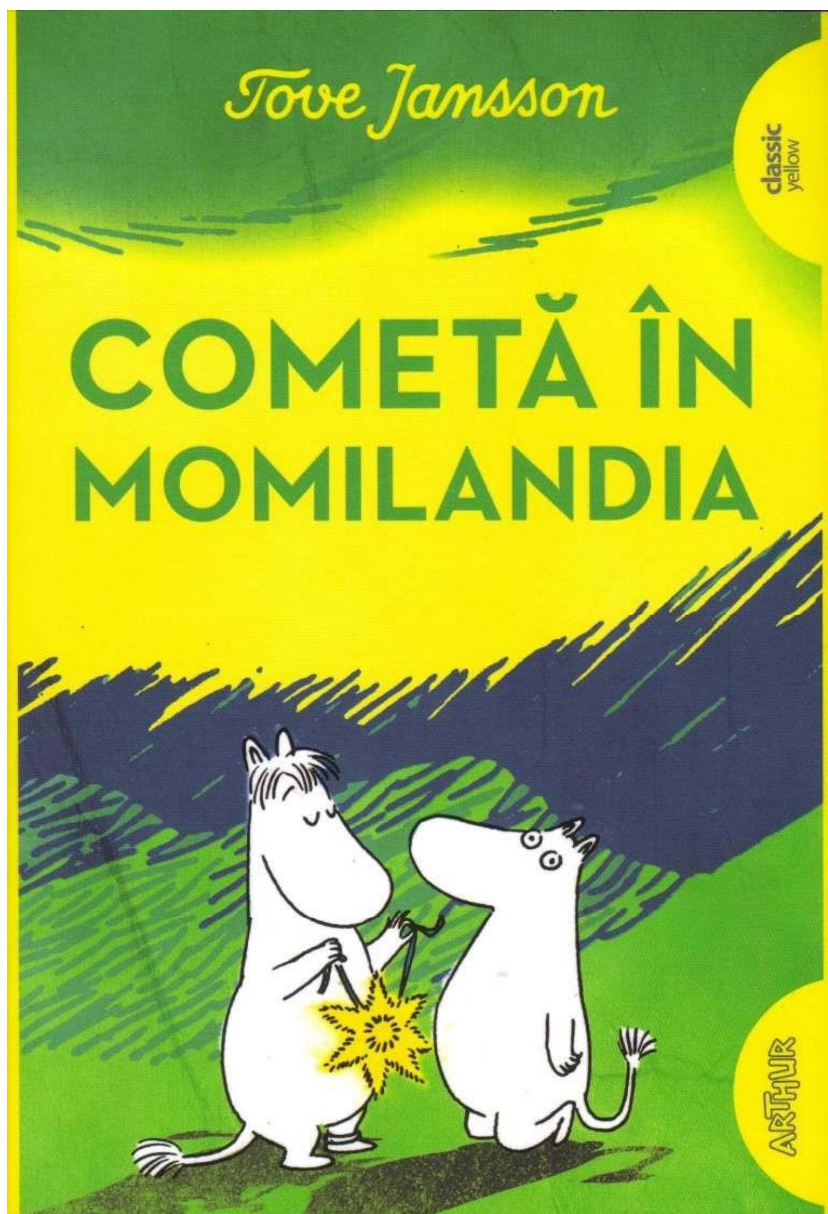

**C
OMETA ÎN MOMILANDIA**

TOVE JANSSON

Faimoşii şi simpaticii momini *au venit tocmai din Ţările Nordice ca să ne încânte pe toţi cu umorul şi*

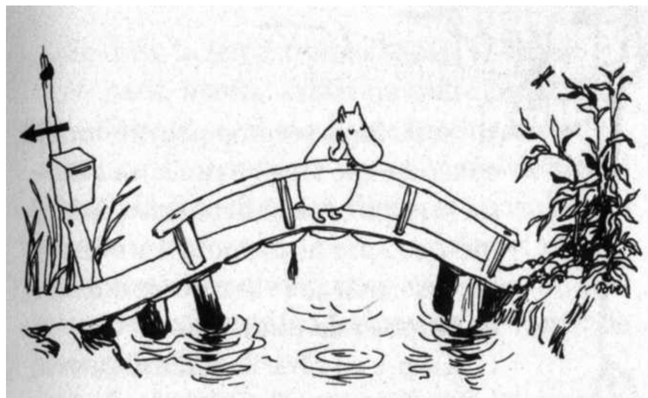
optimismul lor.

Toate sunt bune şi frumoase în Valea Mominilor: Momitata termină de construit podul peste râu, Momi şi Smiorc pleacă singuri o zi la plajă şi descoperă tot felul de comori ascunse, iar Momimama îşi îngrijeşte straturile de flori, fluierând fericită.

Cu umor, calm şi bunătate, mominii fac faţă oricărei situaţii – şi oaspeţilor sosiţi pe nepusă masă, şi cometei ăleia buclucaşe care pare că se îndreaptă fix spre Pământ.

Cuprins

I.

Într-o dimineaţă, aceeaşi în care Momitata terminase de construit podul peste râu, micuţul Smiorc făcu o descoperire. Găsi un drumeag pe care nu-l mai văzuse până atunci, ce şerpuia ascuns între umbrele verzi ale pădurii. Rămase pironit în loc, uitându-se gânditor la

cărare.

„Ia să-i spun lui Momi, îşi zise el. Să vedem ce-i cu drumul ăsta, că eu, de unul singur, nu mă duc”. Smiorc aşeză două rămurele în cruce ca să poată găsi din nou cărarea. După aceea plecă grăbit spre casă, ţopăind cât îl ţineau picioarele.

Valea în care locuiau era uimitor de frumoasă, plină de gâze vesele şi copaci înalţi şi verzi. Râul şerpuia printre lunci, cotea apoi pe lângă momicasa albastră şi se pierdea în depărtare, unduindu-se spre alte ţinuturi unde, de bună seamă, alte vieţuitoare mititele se întrebau de unde vine.

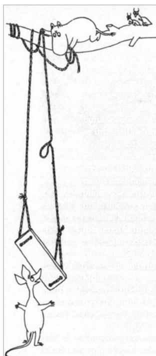
„Ce ţi-e cu cărările şi râurile astea, se gândi Smiorc. Te uiţi aşa la ele cum trec pe lângă tine şi odată te apucă un chef nemaipomenit s-o iei la picior. Să te ţii după ele şi să vezi unde duc”. Când Smiorc ajunse acasă, Momi meşterea la un leagăn.

— Salut, zise Smiorc. Am găsit o cărare nouă. Pare cam primejdioasă!

— Cât de primejdioasă? întrebă Momi.

— Aş zice că *extrem* de primejdioasă, răspunse micuţul Smiorc foarte serios.

— Păi atunci trebuie să luăm sandviciuri cu noi, spuse Momi. Şi sirop. Se duse la fereastra bucătăriei şi spuse:

Auzi, mama, astăzi nu mâncăm acasă.

— Bine, dragul meu, zise Momimama. Mama le puse într-un coş sandviciuri, o lăbuţă plină de caramele dintr-un

borcan, două mere din alt borcan, patru cârnăciori rămaşi de cu o seară înainte şi sirop deja pregătit, căci avea mereu o sticlă la îndemână pe raftul de deasupra plitei.

— Ce de bunătăţi! spuse Momi. Pe curând, mama! Ne întoarcem când ne-om întoarce.

— Drum bun! le ură mama.

Momi şi Smiorc o luară prin grădină, peste pajişti, apoi în sus către culmea dealului, până la marginea pădurii întunecate în care nu intraseră niciodată. Ajunşi acolo, puseră coşul jos şi se uitară în vale. Momicasa se vedea ca un punctuleţ albastru, iar râul cât o panglică subţire şi verde. Leagănul nu se vedea nicăieri.

— Aşa departe de casă n-ai fost tu niciodată, spuse micuţul Smiorc. Doar eu am fost, singur-singurel! Hai să-ţi arăt cărarea pe care am găsit-o.

Smiorc începu să scormonească ici şi colo, să adulmece şi să miroasă în jur, se uită la soare şi câte şi mai câte, până când găsi ce căuta:

— Aici e! Am găsit-o! Ei, ce zici? Nu-i aşa că pare periculoasă? Ia-o tu înainte.

Momi intră cu grijă în întunericul verde. În jurul lor se făcu o tăcere de mormânt.

— Trebuie să fii cu ochii în patru, şopti Smiorc.

— Nu pot să fiu cu ei nici în două deodată, i-o întoarse Momi. N-ai decât să te uiţi tu în urma noastră!

— Nuu, nu vreau să mă uit înapoi! spuse Smiorc temător. Mai bine să văd primejdia venind din faţă decât să mă prindă din urmă. Treaba ta, dar, dacă se întâmplă ceva, tu eşti de vină!

— Păi atunci n-ai decât să mergi în faţa mea, spuse Momi.

— Nu vreau nici în faţă! ţipă Smiorc. N-ar fi mai bine să mergem unul lângă celălalt?

şa că merseră mai departe alături, ţinându-se aproape unul de celălalt, afundându-se şi mai adânc în

pădurea din ce în ce mai verde şi mai întunecoasă. Drumul mai întâi urcă, apoi coborî, apoi se tot îngustă până când se pierdu sub un covor de muşchi şi ferigi.

— Orice drum duce undeva. Ceva e anapoda… Nu se poate să se termine aşa, deodată, spuse Momi şi făcu câţiva paşi pe covorul de muşchi.

— Dacă nu mai găsim drumul spre casă? şopti Smiorc.

— Taci un pic, zise Momi. Tu n-auzi nimic? Undeva departe, dincolo de copaci, se auzea un foşnet slab. Mai făcu vreo câţiva paşi, ridică nasul şi adulmecă. Adierea era umedă şi mirosea plăcut.

— E marea! strigă Momi şi alergă de îndată într-acolo, căci scăldatul în mare era unul dintre lucrurile care îi plăceau cel mai mult pe lume.

— Staai! ţipă Smiorc. Nu mă lăsa singur! Dar Momi nu se opri până când nu ajunse la ţărmul mării. Se aşeză solemn pe nisip şi privi îndelung valurile înspumate care se spărgeau de mai unul câte unul. După o vreme, Smiorc ieşi şi el din pădure, se aşeză pe nisip lângă Momi şi spuse:

— Ai fugit de lângă mine. M-ai lăsat singur în primejdie!

— M-am bucurat aşa de mult când am simţit mirosul mării. Cunosc bine valea noastră şi râul, şi munţii, dar nu ştiam că avem şi mare. Uită-te şi tu ce valuri!

— Par reci şi furioase, spuse Smiorc. Dacă te cufunzi în ele, te uzi, dacă pluteşti pe ele, ţi se face rău.

— Dar ţie nu-ţi place să te scufunzi? întrebă Momi mirat. Poţi cu ochii deschişi?

— Pot, dar nu vreau! răspunse Smiorc. Momi se ridică şi se îndreptă spre apă.

— N-ai decât, dar, dacă se întâmplă ceva, tu eşti de vină! ţipă Smiorc. Cine ştie peste ce poţi să dai acolo, pe fundul mării!

Însă Momi se şi aruncase într-un val mare, străveziu în lumina soarelui. La început, văzu doar balonaşe verzi de lumină. Coborî mai adânc şi întâlni păduri de alge ce se

unduiau uşurel pe nisip, împodobite cu scoici roz pe dinăuntru şi albe pe dinafară. Pe măsură ce se scufunda, lumina cea verde se stingea şi apa se întuneca, până când Momi nu mai văzu nimic, decât o gaură neagră ce părea fără fund. Atunci se întoarse şi se aruncă într-un alt val care îl purtă înapoi la mal, unde îl găsi pe Smiorc strigând după ajutor.

— Credeam că te-ai înecat, zise Smiorc, sau că te-a mâncat vreun rechin! Ce mă făceam fără tine?

— Nu fi prostuţ! zise Momi. Sunt obişnuit cu marea. Pe când înotam acolo, în adâncuri, mi-a venit o idee. O idee foarte bună chiar, dar e secret.

— Cât de mare e secretul ăsta? Mare cât să juri „hăurile să mă înghită, o vorbă de voi zice”? Momi încuviinţă.

— Hăurile să mă înghită, o vorbă de voi zice, începu Smiorc să turuie. Vulturii să-mi ciugulească oasele uscate şi să nu mai mănânc niciodată îngheţată de nu păzesc secretul ăsta cu preţul vieţii mele. Haide, acum spune-mi!

— Mă fac culegător de perle şi o să-mi ascund perlele într-o cutie, spuse Momi. Uite, toate pietrele albe sunt perle. Toate pietrele foarte albe şi foarte rotunde.

— Şi eu vreau să fiu culegător de perle! Dar o să le culeg de pe plajă, doar e plină de pietre albe şi rotunde.

— Nu pricepi, îi explică Momi, pietrele sunt perle doar când sunt *sub* apă. Pe curând, mai zise el şi se aruncă din nou în valuri.

— Păi şi *eu* ce să fiu? ţipă Smiorc după el.

— Tu poţi să fii cel care caută o cutie pentru culegătorul de perle, spuse Momi şi se scufundă în apă. Smiorc porni încet de-a lungul plajei.

— De ce pică în seama mea numai treburile grele? mormăi Smiorc. Doar pentru că sunt aşa de mic…

Se uită puţin după cutii, dar nu găsi decât alge şi bucăţi de scândură. Plaja era lungă şi pustie şi se termina la poalele unei stânci înalte ce cobora drept în mare. Peretele stâncii era ud de spuma valurilor.

„Nu-mi mai place aici, se gândi Smiorc. Nu mai vreau să fiu mic şi să n-am cu cine să mă joc...”

În aceeaşi clipă, micuţul Smiorc văzu sus, pe stâncă, o pisicuţă care hoinărea de una singură. Avea blană tărcată în alb şi negru şi o coadă subţirică, ridicată ţanţoş. Se bucură aşa de tare, că aproape îl luă ameţeala.

— Pisicuţo! strigă Smiorc. Pis, pis, pis, pisicuţo! Hai aici să ne jucăm, sunt aşa de plictisiiit!

Pisica îi aruncă o privire peste umăr, cu ochii ei de miere, şi îşi văzu de drum. Atunci Smiorc începu să se caţăre pe stâncă. Şi tot urcă pe stânca pieptişă şi udă, strigând după pisicuţă. Când, în sfârşit, ajunse la un brâu săpat în stâncă, pisica pornise deja în echilibru ca pe sârmă pe buza îngustă a prăpastiei.

— Nu fugi de mine, pisicuţo! ţipă Smiorc. Mie îmi place de tine!

Dar pisicuţa nici nu întoarse capul. La poalele stâncii, marea mugea furioasă. Micuţul Smiorc simţi cum i se înmoaie picioarele. Inima începu să-i bată cu putere, gata să-i spargă pieptul.

Începu să se târască încet după pisică, spunându-şi în gând: „O pisicuţă mică, pufoasă şi drăguţă, doar a mea, o pisică mică, mică, mai mică decât mine... O, tu, Ocrotitor al tuturor animalelor mici, fii bun cu mine şi ajută-mă să găsesc pisicuţa, să se minuneze Momi...”

Smiorc nu se mai simţise niciodată atât de înfricoşat şi de viteaz în acelaşi timp. Şi, deodată, se trezi în faţa peşterii. O gaură în peretele stâncii şi, în spatele ei, o peşteră adevărată. Smiorc îşi ţinu răsuflarea. O grotă! Una din acelea de care găseşti o dată în viaţă sau, poate, niciodată. Pe jos era acoperită cu un strat de nisip, iar pereţii întunecaţi şi netezi se uneau în tavan într-o bortă prin care se zărea cerul azuriu. O rază caldă scălda nisipul fin. Se strecură înăuntru şi se întinse pe burtă în lumina razei de soare. „Aici o să trăiesc de acum înainte, se gândi el. O să pun nişte rafturi mici şi o să sap o groapă în nisip să-mi fac culcuş, iar seara o să aprind o lampă. Oare ce-o

să zică Momi?”

Pisicuţa cea neprietenoasă se făcuse nevăzută.

Drumul înapoi către plajă nu-i mai păru aşa de primejdios. Ce ţi se mai poate întâmpla când ai găsit o grotă?

Momi încă se mai îndeletnicea cu pescuitul lui de perle. Căpşorul i se iţea din apă, apoi dispărea din nou în valuri ca un dop de plută, iar pe plajă adunase o grămadă de pietre rotunde şi albe.

— Aici erai! zise el. Unde-i cutia?

— Ieşi din apă! Ieşi din apă acum! strigă Smiorc. Am găsit ceva! Eu, singur-singurel, şi am înfruntat primejdii mai mari decât poţi să-ţi închipui!

— Ai găsit o cutie bună? întrebă Momi şi se îndreptă către mal, cu braţele pline de perle.

— Numai la cutii ţi-e gândul! ţipă Smiorc. Tu şi cutiile tale vechi! Înghiţi-te-ar hăurile şi pe tine şi pe toate perlele tale! N-avem vreme de aşa ceva! Am găsit o grotă! O grotă doar a mea!

— Una adevărată? întrebă Momi. Cu intrare şi pereţi de stâncă şi nisip pe jos?

— Cu de toate! Cu tot ce trebuie! răspunse Smiorc, gata să cadă în nas de atâta înflăcărare. Poţi să-ţi ţii perlele la mine în grotă dacă îmi dai jumătate din ele… sau măcar trei lăbuţe pline!

În peşteră, perlele păreau şi mai adevărate şi încă şi mai albe. Momi şi Smiorc se întinseră pe spate şi se uitară la cer prin deschizătura din tavan. Din când în când, marea îi stropea cu apa ei sărată, iar razele soarelui îi mângâiau cu lumina lor strălucitoare.

Lui Smiorc îi stătea pe limbă să povestească despre pisicuţă, dar se gândi că ar fi mai bine să se împrietenească întâi cu ea, să devină nedespărţiţi. Pe urmă, să apară într-o bună zi împreună pe verandă, iar Momi să se minuneze:

— Măi să fie! Ai o pisicuţă care te urmează peste tot?

Ar putea să pună o farfurioară cu lapte în grădină. În

fiecare seară… Smiorc oftă.

— Mi s-a făcut foame, spuse el. Ca să vezi, să fii atât de fericit încât să uiţi să mănânci!

Se făcuse târziu când Smiorc şi Momi ajunseră înapoi la casa albastră din vale. Râul curgea aşa de lin, că o undă nu zăreai pe sub podul ce-şi arăta mândru noul strai de vopsea vesel colorată. Momimama aşeza scoici de jur-împrejurul răzoarelor de flori.

— Ei, a fost frumos? îi întrebă ea.

— Am fost la cel puţin o sută de kilometri depărtare de aici! povesti Momi. Şi am văzut marea! M-am scufundat în valuri uriaşe şi am găsit ceva nemaipomenit de frumos care începe cu P şi se termină cu E, dar nu pot să zic ce, e secret!

— Iar eu am găsit ceva care începe cu G şi se termină cu A! ţipă Smiorc. Şi undeva la mijloc mai sunt şi un o şi un T! Gata, mai mult nu mai zic!

— Atâtea întâmplări minunate într-o singură zi! spuse Momimama. Supa e caldă pe plită. Încercaţi să nu faceţi prea multă gălăgie – tata scrie.

Zicând acestea, Momimama se întoarse la straturile ei de flori şi continuă să aşeze scoici pe rânduri: una albastră, două albe, una roşie. Arăta foarte frumos, într-adevăr. Fluiera încetişor, aşa ca pentru ea doar, şi se gândea că, uite, în curând vine ploaia. Un vânt neliniştit vuia printre copaci, făcându-i să suspine, să tremure şi răvăşindu-le frunzele. La orizont se adunase o armată de nori lungi şi cenuşii, gata să mărşăluiască spre înaltul cerului. „Sper că nu vine iar vreun potop”, îşi zise ea. Adună scoicile rămase şi intră în casă de îndată ce începură să cadă primii stropi de ploaie.

Momi şi Smiorc adormiseră pe covorul din salon. Mama îi acoperi cu o pătură, apoi se aşeză la fereastră să se uite cum plouă. Ploaia cenuşie şi deasă întunecase orizontul, răpăia pe acoperiş, foşnea în grădină şi, acolo departe, picura în peştera lui Smiorc. Undeva, într-o ascunzătoare, ferită de ochii lumii, pisicuţa cea

neprietenoasă se făcu ghem şi adormi, înfăşurată în propria-i coadă.

Noaptea târziu, după ce toată lumea se culcase, Momitata auzi un vaiet. Se ridică în capul oaselor şi ascultă. Ploaia curgea zgomotoasă prin burlane, iar oblonul cel şubred era dat de colo colo de vânt, ca de obicei. Auzi din nou tânguitul acela jalnic. Îşi puse halatul de casă şi se duse să vadă ce se întâmplă. Se uită în camera azurie, în cea galbenă, apoi şi în camera cu picăţele, dar era linişte peste tot. În cele din urmă, deschise uşa ce dădea în verandă şi se uită afară. Lumină treptele şi peluza, iar stropii de ploaie străluciră ca diamantele. Vântul bătea mai furios ca niciodată.

— Vai de mine, dar cine e acolo? întrebă Momitata, căci pe treptele casei văzuse o fiinţă udă şi amărâtă, cu mustăţi şi doi ochi negri şi strălucitori.

— Sunt eu, Bizamul, răspunse sărmana făptură cu o voce pierită. Un bizam fără casă… Jumătate de casă s-a dus când aţi construit podul peste râu… Nu c-ar conta… Cealaltă jumătate a fost luată de apă când a plouat, dar asta are şi mai puţină importanţă. Unui filosofii e totuna dacă trăieşte sau moare, însă, după răceala asta, greu de zis ce se va alege de mine…

— Îmi pare nespus de rău! spuse Momitata. Nu ştiam că locuiţi sub pod. Vă rog, poftiţi înăuntru. Cu siguranţă soţia mea vă poate pregăti un pat să vă odihniţi.

— Eu nu mă împac prea bine cu paturile, spuse Domnul Bizam posac. Sunt nişte mobile de-a dreptul netrebuincioase. Era doar o gaură locuinţa asta a mea, dar eram fericit acolo. De bună seamă, unui filosof îi e totuna dacă e fericit au ba, dar era o gaură bună…

Domnul Bizam se scutură de apă şi se uită în toate părţile.

— Ce fel de casă e asta? întrebă el.

— Este o momicasă ca orice momicasă, răspunse Momitata. Eu am construit-o. Ce-aţi zice de un pahar cu vin de mere? Pentru răceală, mă gândesc…

— Vinul, trebuie să spun, nu foloseşte la nimic, răspunse Domnul Bizam, dar poate n-ar strica.

Momitata se furişă în bucătărie şi deschise cămara fără să aprindă lumina. Se întinse după sticla cu vin de mere de pe raftul cel mai de sus, se tot întinse şi se întinse până când se auzi o bufnitură asurzitoare – dărâmase un castron. Cât ai clipi, toată casa era în picioare. Se auziră strigăte şi uşi trântite, iar Momimama coborî scările în fugă cu o lumânare în lăbuţă.

— Tu erai? se miră ea. Am crezut c-a intrat vreun hoţ.

— Am vrut să iau sticla cu vin de mere, zise tata, dar vreun ameţit a pus afurisitul ăla de castron chiar pe marginea raftului.

— Nu-i nimic, spuse Momimama. Mai bine că s-a spart, că şi aşa era urât. Suie-te pe un scaun, dragul meu, o să-ţi fie mai uşor. Şi adu un pahar şi pentru mine.

Momitata se sui pe un scaun şi luă sticla şi trei pahare.

— Pentru cine e al treilea pahar? întrebă mama.

— Pentru Domnul Bizam, răspunse Momitata. A rămas fără casă, aşa că o să vină să locuiască la noi.

Aprinseră lampa cu gaz pe verandă şi se aşezară să ciocnească un pahar cu vin. Momi şi Smiorc fură şi ei primiţi, cu toate că era trecut de miezul nopţii. Însă ei băură lapte. Ploaia încă dansa pe acoperiş, iar

vântul se înteţise şi şuiera în horn, zgâlţâind ameninţător uşile sobei.

Domnul Bizam îşi lipi nasul de fereastră şi se uită îndelung în întuneric.

— Nu e deloc o ploaie obişnuită, zise el.

— Există şi ploi neobişnuite? întrebă Momitata. Să vă mai pun un păhărel?

Doar un pic, spuse Domnul Bizam. Mulţumesc, mulţumesc. Mă simt mai bine. Nu mă îngrijorează potopul de afară, dar parcă n-aş vrea să-mi fie frig la burtă când o să mă ia apele.

— Nu, bineînţeles, spuse mama. Dar ploaia asta nu e un potop. Domnul Bizam pufni.

— Doamna nu ştie despre ce vorbesc! N-aţi simţit nimic ciudat în aer în ultima vreme? N-aţi avut presimţiri? Nu vă trec fiori uneori?

— Nu! răspunse Momimama uluită.

— Vrei să spui că se va întâmpla ceva îngrozilor? şopti Smiorc, holbându-se la Domnul Bizam cu ochii cât cepele.

— Nu se ştie niciodată, mormăi Domnul Bizam. Universul e atât de mare, iar Pământul, atât de mic şi pricăjit…

— Să mergem la culcare, spuse Momimama. Poveştile de groază nu sunt niciodată binevenite, mai ales noaptea.

Curând, toate luminile erau stinse şi toată lumea dormea. Dar ploaia şi furtuna continuară nestingherite până a doua zi dimineaţă.

II.

două zi cerul era înnorat. Momi se trezi şi se duse în grădina tăcută şi udă. Furtuna era departe acum, iar ploaia se oprise. Dar parcă nimic nu mai era ca de obicei. Stătu aşa o vreme, se uită şi adulmecă în toate părţile, până când pricepu… Totul era cenuşiu! Nu doar cerul şi râul, ci şi copacii, pământul, casa! Erau în întregime cenuşii şi arătau înfricoşător, de parcă muriseră toate.

— Ce urât! zise Momi încet. Aşa de urât!

Domnul Bizam ieşi din casă şi se duse spre hamacul lui Momitata. Hamacul se făcuse şi el cenuşiu. Se întinse, cu ochii în pomii plini de mere care erau, cum altfel, cenuşii.

— Auzi? strigă Momi. Ce s-a întâmplat? De ce e totul cenuşiu?!

— Nu mă deranja, spuse Domnul Bizam. Fugi şi joacă-te! Joacă-te cât mai poţi. Oricum nu putem face nimic în privinţa asta, aşa că mai bine filosofăm.

— Care „asta"? ţipă mominul.

— Sfârşitul lumii, desigur, îl lămuri Domnul Bizam.

Momi se întoarse pe călcâie şi o zbughi în bucătărie, unde mama pregătea micul dejun.

— Mamaaa! ţipă el. Totul e cenuşiu şi Domnul Bizam zice că vine sfârşitul lumii. Hai să vezi!

Mama luă cafeaua de pe foc şi ieşi împreună cu Momi în grădină.

— Ia te uită cum arată! De unde o fi atâta praf? se miră ea.

Şterse o frunză cu lăbuţa care se făcu pe loc cenuşie şi uşor lipicioasă.

— Doar a zis că nu-i o ploaie obişnuită! strigă Momi. Şi că e ceva ciudat în aer şi că-l trec fiori şi că Pământul e prea mic…

— Poate că nu se simţea prea bine, îl linişti mama. Şi-a pierdut casa şi-l prinsese şi răceala pe ploaia aia. După ce mâncăm, o să-ncerc să şterg praful cât de cât. Nu te îngrijora, dragul meu, şi nu-l speria nici pe Smiorc degeaba.

Intră în casă să-l caute pe Momitata.

— Tu ai văzut ce-i afară? îl întrebă ea.

— Sigur că da, răspunse Momitata cu un aer preocupat. Am şi mirosit – miroase a fosfor! Un fenomen foarte interesant.

— O fi interesant, dar îi sperie pe micuţi, i-o întoarse mama. Iar Domnul Bizam îi sperie şi mai tare. N-ai putea să-i spui tu să vorbească despre lucruri mai plăcute sau să

tacă?

— O să încerc, promise Momitata. Mă tem însă că, locuind singur de atâta amar de vreme, e obişnuit să zică ori ce-i trece prin cap…

Momitata avea perfectă dreptate. La micul dejun, Domnul Bizam construi pe masa din verandă întregul Univers.

— Aici e Soarele, zise el, arătând spre zaharniţă. Şi biscuiţii ăştia sunt stele. Iar firimitura asta e Pământul. Atât de mic e! Iar Universul e atât de mare, încât nu se termină niciodată. Şi e negru ca tăciunele. Iar acolo, în întuneric, sălăşluiesc marii monştri ai cerului: Scorpionul, Ursa şi Berbecul…

— Ei, haide, haide, îl întrerupse tata.

Însă Domnul Bizam continuă nestingherit:

Şi următorul soare nici n-are loc pe masa asta a voastră. E undeva acolo, departe! zise Domnul Bizam şi aruncă un sandvici în grădină.

— Auziţi, întrebă mama, în timp ce strângea restul sandviciurilor de pe masă. Există multe sisteme solare?

— O grămadă, răspunse Domnul Bizam cu un soi de mulţumire posacă. Puteţi acum să înţelegeţi cât de puţin contează dacă Pământul e înghiţit de potop.

Momimama oftă.

— Eu nu vreau să mă-nghită potopul! ţipă Smiorc. Am găsit o grotă! N-am timp de prostii din astea! Momitata

se apropie de Domnul Bizam şi îi spuse:

— Ce-ar fi să vă întindeţi un pic în hamac şi să cugetaţi? Nu credeţi c-ar fi plăcut?

— Asta o ziceţi doar ca să scăpaţi de mine, spuse Domnul Bizam.

Suflă peste firimitura care era Pământul şi aceasta dispăru sub masă. Momi scoase un geamăt.

— Haideţi să mergem la râu! Acum! spuse Momimama. Să vă arăt cum se fac bărcuţe din fire de stuf.

Ziua se scurgea mult prea încet. Smiorc şi Momi nu mai aveau niciun chef să se ducă la peşteră. Dacă venea sfârşitul lumii şi ei nu erau acasă? Culesul de perle le păru dintr-odată de-a dreptul prostesc. Se aşezară pe treptele verandei – cumva li se părea cel mai sigur loc din casă – şi *şopocăiau* de zor despre Universul care nu era albastru, ci negru, şi unde un sistem solar nu însemna mai mult decât un sandvici aruncat pe jos.

— Trebuie să-i ajutăm să uite un pic ideile astea pe care li le-a băgat în cap Domnul Bizam, spuse Momimama îngrijorată. Nu mai vor să se joace. Nu se mai gândesc la nimic altceva decât la sfârşitul lumii.

— Eu zic să-i trimitem de acasă o vreme, spuse Momitata. Domnul Bizam vorbea de un observator.

— Un ce? întrebă mama.

— Observator, repetă tata. Pare-se că e undeva, mai jos, pe râu. Un loc unde poţi să te uiţi la stele. Dacă pe micuţi îi interesează doar stelele acum, mai bine să meargă să se uite la ele.

— Câtă dreptate ai! spuse mama şi continuă să şteargă praful de pe tufa de liliac.

După ce se gândi un pic, se apropie de treptele verandei.

— Eu şi tata ne-am gândit că v-ar prinde bine o excursie, spuse ea.

— Dragă mamă, cum să plecăm în excursie când sfârşitul lumii poate veni în orice clipă? spuse Momi.

— Universul e negru ca tăciunele şi plin de stele

periculoase, murmură micuţul Smiorc.

— Ştiu, dragul meu, zise mama. Şi tocmai la aceste stele veţi merge să vă uitaţi. Domnul Bizam a spus că există un loc pe-aici, pe aproape, de unde le puteţi vedea. N-ar strica să ştim şi noi, cei rămaşi acasă, *cât* de mari sunt stelele şi dacă Universul este, într-adevăr, atât de negru.

— Vrei să spui că te-ar linişti să afli toate astea? întrebă Momi.

— Cu siguranţă! îi răspunse mama. Momi se ridică de îndată şi spuse:

— O lămurim noi şi pe asta, mama! Nu-ţi face griji. Poate că Pământul e mult mai mare decât credem noi.

Lui Smiorc i se înmuiară picioarele de bucurie. „Mă ia cu el! Nu mai sunt prea mic să merg şi eu!!" Se întoarse către Momimama şi îi spuse:

— Ne ocupăm noi! Fii pe pace. Dar să nu uiţi să pui o farfurioară cu lapte pe trepte în fiecare seară cât sunt eu plecat. Nu pot să-ţi spun de ce, e secret!

În ziua marii călătorii, Momi se trezi devreme şi alergă la fereastră să vadă cum e afară. Vremea era tot mohorâtă. Norii atârnau grei peste vârfurile dealurilor, iar în grădină, o frunză nu se mişca.

— Smiorc! Scoală-te! Trebuie să pornim la drum! strigă mominul.

Coborî scările în fugă. Se simţea foarte curajos şi grozav de puternic.

Mama le pregătise un pachet cu sandviciuri, iar pe masa din salon era o grămadă de rucsacuri, coşuri şi cutii.

— Mama, te rog, nu putem lua toate astea cu noi, o să fim de râsul lumii! zise Momi.

— E frig acolo, în Munţii Singuratici, zise Momimama şi mai îndesă două pulovere şi o tigaie pentru clătite. Ai luat busola?

— Daa, răspunse Momi. Scoate măcar farfuriile. O să folosim frunze în loc, nu ne trebuie.

— Cum zici tu, dragul meu, spuse mama şi scoase

farfuriile din rucsac. Tata pregăteşte pluta. Domnul Bizam doarme. Unde-i Smiorc?

— Aici sunt, răspunse Smiorc morocănos.

Toată feţişoara îi era boţită de somn. Coborî împleticit scările, însă, când dădu cu ochii de farfurioara cu lapte, se trezi de îndată. Farfurioara nu mai era plină, era limpede că laptele se împuţinase. Pisicuţa trecuse pe acolo. Poate mai vine, poate stă şi-l aşteaptă până se întoarce din călătorie. Pe urmă n-are decât să-l înghită hăurile pe Universul ăsta cu stelele lui cu tot!

Pe malul râului, pluta îi aştepta cu pânza ridicată.

— Să vă ţineţi pe mijlocul râului, îi sfătui Momitata. Când ajungeţi la o casă ciudată, cu acoperiş rotund, să ştiţi că acela e observatorul. Domnul Bizam ne-a povestit că acolo locuiesc o grămadă de profesori care nu fac nimic altceva decât să se zgâiască la stele. Mici, mari şi de care vreţi voi. Nu uitaţi odgonul, ca să puteţi ancora. Să ne vedem cu bine!

— Pe curând! strigară Momi şi Smiorc. Pluta începu să alunece în josul râului.

— Distracţie plăcută! le ură Momimama. Să vă întoarceţi până duminică, avem dulceaţă de merişor cu frişca la desert! Să vă puneţi pantalonii de lână dacă se face frig! Prafurile de stomac le-am pus în buzunarul din stânga al rucsacului…

Dar pluta deja cotise, iar în faţa lor se întindea către necunoscut râul, pustiu şi ispititor.

Încet-încet, malurile se înălţau şi, în depărtare, Munţii Singuratici se conturau ca o umbră pe cer. Râul era cenuşiu, asemenea cerului, şi mut. Niciun tril de pasăre nu se auzea, niciun peşte zburdalnic nu ţâşnea din apă. Şi niciun observator nu se zărea.

Micuţul Smiorc se încăpăţânase să cârmească pluta, dar, în scurt timp, obosi.

— Mai avem mult? întrebă el.

— E o călătorie lungă şi importantă, Smiorc! îi răspunse Momi. Nu multe animăluţe ca tine au prilejul să

meargă într-o astfel de călătorie.

— Dar nu se întâmplă *nimic!* i-o întoarse Smiorc. Numai maluri cenuşii, toate la fel şi nimic de făcut. Mai bine culegeam perle şi puneam răftuleţe în peşteră…

— Ei, perle… zise Momi, erau doar nişte pietre albe. Acum e treabă serioasă, pricepi tu? Sfârşitul lumii poate veni în orice clipă şi mergem să vedem dacă se poate face ceva. Ieri nu vorbeai decât despre stele primejdioase.

— Da, dar asta era ieri, zise Smiorc.

Râul curgea mai departe, cenuşiu şi tăcut. În lumina apusului, văzură vreo cincizeci de *forfotei* care pribegeau către răsărit.

— Au plecat târziu anul ăsta, spuse Momi. I-ai văzut vreodată de-aproape? O vorbă nu scot şi nu le pasă de nimeni. Merg înainte, dau din lăbuţe şi se holbează în zare. Tata zice că nu reuşesc niciodată s-ajungă unde vor s-ajungă şi că tot timpul vor să fie în altă parte decât unde sunt…

Smiorc se uită la forfotei. Erau foarte mici, albi şi nu aveau chip.

— Nu, zise el. Nu i-am văzut de-aproape şi nici n-am de gând. Mai avem mult?

Momi oftă şi cârmi pluta la următorul cot de râu. Văzu deodată ceva neobişnuit lângă mal, ceva care arăta ca o căpăţână de zahăr de un galben aprins. Era prima culoare veselă pe care o vedea în ziua aceea.

— Ce este? Un observator?

— Nu, răspunse Momi. Este un cort. Un cort galben. Şi văd o lumină aprinsă înăuntru…

Când se apropiară, auziră cum cineva cânta la muzicuţă acolo, în cort. Momi lăsă cârma liberă şi pluta se îndreptă încetişor către mal, unde se opri.

— Heeei, e cineva? strigă el prevăzător. Muzica încetă. Din cort ieşi un unchiaş cu o pălărie verde pe cap şi o lulea în colţul gurii.

— Salutare! răspunse unchiaşul. Aruncă aici odgonul. Din întâmplare, n-aveţi cu voi nişte cafea?

— Ba da, un borcan întreg! strigă Smiorc. Şi avem şi zahăr. Pe mine mă cheamă Smiorc şi am călătorit cel puţin o sută de kilometri şi am cârmit pluta aproape tot drumul şi acasă am un secret care începe cu P şi se termină cu A! El e Momi. Tatăl lui a construit o casă întreagă de unul singur! – Nu mai spune! se miră unchiaşul, uitându-se atent la ei. Eu sunt Puftabac.

Zicând acestea, unchiaşul se apucă să facă focul în faţa cortului şi puse de cafea.

— Locuieşti singur aici? întrebă Momi.

— Locuiesc ici şi acolo, răspunse unchiaşul Puftabac şi aduse trei ceşti din cort. Se întâmplă că azi sunt aici, mâine cine ştie unde… Asta e partea bună a traiului la cort. Dar voi încotro aţi pornit?

— Noi? Spre observator! răspunse Momi foarte serios, ca să ne uităm la stelele cele primejdioase şi să vedem dacă Universul chiar e negru.

— Aveţi drum lung în faţa voastră! spuse unchiaşul Puftabac, apoi tăcu o bucată devreme. Când se făcu cafeaua, turnă în ceşti şi spuse:

— Cu cometele astea nu se ştie niciodată. Vin şi pleacă după cum le e voia. Poate că nici n-o să ajungă aici…

— Ce este o cometă? întrebă Smiorc, făcând ochii cât cepele.

— Cum, nu ştii? întrebă unchiaşul Puftabac. Doar aţi plecat să vă uitaţi la stele primejdioase. O cometă este o stea cu coadă care şi-a pierdut minţile şi rătăceşte prin cosmos de una singură, cu coada în flăcări. Toate celelalte stele îşi urmează drumul lor obişnuit pe orbită, dar cometele se pot ivi oriunde, oricând. Chiar şi aici.

— Şi ce se întâmplă când apare o cometă? şopti Smiorc.

— Nimic bun, răspunse unchiaşul. Pământul întreg se face bucăţi.

— Dar de unde ştii dumneata toate astea? întreabă Momi tăios. Puftabac dădu din umeri.

— Vorbeşte lumea, răspunse el. Mai vreţi cafea?

— Nu, mulţumesc, spuse mominul. Nu-mi mai arde de cafea.

— Nici mie! izbucni Smiorc. Mi-e rău… îmi vine să vomit!

Se uitară îndelung la peisajul pustiu, fără să mai scoată o vorbă. Unchiaşul Puftabac scoase iar muzicuţa şi cântă încetişor o melodie nedesluşită.

Acum primejdia avea un nume. Cometa. Momi se uită la cerul cenuşiu, liniştit, acelaşi cer de zi cu zi. Acum ştia că, de dincolo de pătura de nori, venea steaua strălucitoare, cometa cu coada lungă şi aprinsă…

— Şi când ajunge? întrebă el deodată.

— Păi asta trebuie să ştie cei de la observator, răspunse unchiaşul. Dar sigur nu vine în seara asta. Vreţi să facem o plimbare înainte să se întunece?

— Unde? întrebă Smiorc cu o voce jalnică.

— Oriunde, zise Puftabac. Dar dacă vrei musai să ai o ţintă, atunci putem merge să vedem râpa cu *granate*.

— *Granate*! strigă Smiorc. Sunt adevărate?

— Asta nu ştiu, răspunse unchiaşul. Dar sunt frumoase!

Porniră prin ţinutul pustiu, păşind cu grijă printre stânci şi tufe de scaieţi.

— Dacă ar fi soare, ar străluci şi mai tare granatele, spuse Puftabac.

Smiorc nu zise nimic. I se ridicase părul din mustăţi de curiozitate şi nu se mai simţea rău defel.

Ajunseră la o râpă sălbatică, brăzdată de crăpături adânci. Totul părea neobişnuit de pustiu şi tăcut în lumina înserării. Vorbiră în şoaptă.

— Am ajuns, mergeţi cu grijă! le spuse Puftabac încet.

Se aplecară şi se uitară. Jos, în râpa îngustă, licăreau în lumina apusului miriade de pietre roşii. O grămadă de comete mici într-un univers întunecat…

— Şi sunt ale tale toate? şopti Smiorc.

— Da, atâta vreme cât locuiesc aici, răspunse Puftabac nepăsător. Tot ce văd şi îmi place e al meu. Tot Pământul, dacă pot să zic aşa.

— Crezi că poţi să-mi dai şi mie câteva? întrebă Smiorc lacom. Mi-aş putea cumpăra o corăbioară sau o trotinetă cu ele…

— Ia câte vrei, răspunse unchiaşul râzând. Smiorc începu să coboare cu grijă în râpă.

Se zgârie la nas şi fu gata să cadă de câteva ori, dar continuă îndârjit.

Când în sfârşit ajunse jos, trase adânc aer în piept şi, cu lăbuţe tremurătoare, începu să adune granate. Perlele de piatră ale mominului nu erau nimic pe lângă granatele lui! Grămada de pietre lucitoare creştea, iar Smiorc coborî şi mai adânc în râpă, culegând mut de fericire granată după granată.

— Hei, strigă unchiaşul Puftabac de sus. Nu vii înapoi?

— Încă nu! ţipă Smiorc. Mai sunt atât de multe…

— În curând cade roua şi se face frig! strigă Puftabac.

— Da, da, vin… acum… zise Smiorc, afundându-se şi mai mult în râpă, căci văzuse încă două *granate* mari şi strălucitoare.

Şi atunci se întâmplă grozăvenia. Granatele prinseră viaţă, se mişcară, clipiră şi se apropiară, zăngănind ca un trup solzos şi rece. Smiorc scoase un ţipăt, apoi se întoarse pe un călcâi şi o zbughi. Ţopăi, fugi cât îl ţineau picioarele, goni mâncând pământul până la peretele râpei, apoi începu să se caţăre cu lăbuţele asudate de frică. În urma lui venea şuierând dihania, cu paşi rari şi grei.

— Ce-ai păţit? întrebă Momi. Unde te grăbeşti aşa?

Smiorc nu răspunse, ci continuă să urce. Când în sfârşit ajunse sus, se prăbuşi istovit.

Momi şi Puftabac se aplecară peste marginea râpei şi se uitară. Şi abia atunci văzură şopârla uriaşă, cocoţată pe grămada de granate.

— Măi să fie! şopti Momi. Smiorc plângea, ghemuit pe jos.

— A trecut, gata! zise unchiaşul Puftabac. Nu mai plânge, micuţule!

— Granatele… suspină Smiorc. Nici măcar una n-am putut lua cu mine!

Puftabac se aşeză lângă el şi-i spuse cu blândeţe:

— Vezi tu, mititelule… Totul e mult mai greu când vrei să ai lucruri doar ale tale, să le cari după tine. Eu doar mă uit la ele şi, atunci când plec mai departe, le iau cu mine în gând şi, astfel, pot să fac altceva mai plăcut decât să car traista plină după mine.

— Aş fi putut să le pun în rucsac, spuse Smiorc neîmpăcat. Una e să poţi atinge lucrurile, să ştii că sunt ale tale, şi alta e doar să te uiţi la ele.

Se ridică în picioare şi îşi suflă zgomotos nasul în lăbuţă. Plecară mai departe îngânduraţi şi un pic întristaţi, lăsând în urmă râpa întunecată.

Cu unchiaşul Puftabac, călătoria era mult mai veselă. Le cântă melodii pe care nu le mai auziseră până atunci şi-i învăţă să joace poker şi să pescuiască. Le spuse poveşti grozave, de necrezut.

Râul părea şi el mai vesel, curgea mai repede şi făcea mici vârtejuri ici şi colo. Albia se îngustase, iar Munţii Singuratici erau tot mai aproape. Vârfurile lor străpungeau perdeaua grea de nori ce încă nu se ridicase de deasupra Pământului. Observatorul însă nu se zărea nicăieri.

— Povesteşte-ne ceva! spuse Smiorc. Nu despre comete. Ceva hazliu.

Unchiaşul Puftabac se aşeză şi luă cârma.

— Vreţi să vă povestesc despre muntele care scuipă foc? întrebă el.

Încuviinţară serioşi.

Puftabac îşi umplu luleaua cu tutun şi o aprinse. Apoi începu:

— Într-o bună zi, am ajuns într-un loc unde, în loc de pământ, era numai lavă neagră. Iar sub lavă, pământul

bolborosea zi şi noapte. Pesemne se întorcea în somn, de pe o parte pe cealaltă. Bolovani de lavă zăceau aruncaţi alandala şi peste tot plutea un abur fierbinte ce dădea locului un aer tare nefiresc, parcă nimic nu era aievea. Am ajuns acolo pe seară şi, cum eram cam obosit, m-am gândit să-mi fac un ceai. Floare la ureche, nu trebuia decât să-mi umplu ceainicul cu apă fierbinte de la unul din izvoarele calde.

— Şi nu te-ai ars? întrebă Momi.

— Am mers pe picioroange, răspunse Puftabac. Astfel am putut să trec peste pietroaie şi prăpăstii. Bineînţeles, trebuia să fiu mereu atent să nu mi se înfunde picioroangele în vreo crăpătură. Şi, cum ziceam, m-am oprit într-un loc mai… răcoros, dacă pot spune aşa, să-mi beau ceaiul. Totul fierbea şi pufăia în jur şi, cât vedeai cu ochii, nu se zărea picior de om sau fir de iarbă verde. Deodată, Pământul adormit în adâncuri s-a trezit şi, cu un bubuit grozav, un crater s-a căscat chiar în faţa mea şi a început să scuipe foc şi nori de cenuşă uriaşi.

— Un munte care scuipă foc! ţipă Smiorc. Şi ce-ai făcut?!

— Am stat şi m-am uitat, răspunse Puftabac. Era tare frumos. O grămadă de spiriduşi de foc mişunau şi zburau încolo şi încoace ca nişte scântei. În curând însă, se făcuse mult prea cald şi totul era plin de funingine, aşa c-am plecat. Mai jos, pe o coastă, am găsit un pârâu şi m-am întins pe burtă să beau apă. Era caldă, de bună seamă, dar nu fierbinte. Şi deodată, am văzut plutind un spiriduş de foc. Căzuse în apă şi aproape că se stinsese. Doar capul îi mai pâlpâia, restul trupuşorului sfârâia şi scotea fum. Ţipa cât îl ţineau puterile să vin să-l salvez.

— Şi l-ai ajutat? întrebă Smiorc.

— Bineînţeles, doar nu mă supărase cu nimic, răspunse unchiaşul. Dar m-am ars zdravăn. În cele din urmă, l-am scos la mal şi a reuşit să se aprindă din nou. S-a bucurat mult şi, înainte să-şi ia zborul, mi-a dat ceva în dar.

Ce, ce? izbucni Smiorc.

— O sticlă cu ulei de soare de sub pământ.

Din acela cu care se ung spiriduşii de foc atunci când coboară în miezul Pământului.

— Adică poţi să treci prin foc dacă te dai cu ulei din ăsta? întrebă Smiorc, făcând ochii mari.

— Fireşte, răspunse Puftabac.

— Şi abia acum spui? strigă Momi. Păi atunci suntem cu toţii salvaţi. Când vine cometa nu trebuie decât să…

— Dar mă tem că nu mi-a rămas mai nimic, zise unchiaşul cu mâhnire în glas. Ştiţi, a trebuit să scot lucruri din case în flăcări. Nu ştiam că**...** N-a rămas decât un strop pe fundul sticlei.

— Ar ajunge oare pentru un animal mic, să zicem unul de… măsura mea? întrebă Smiorc. Unchiaşul Puftabac se uită la el.

— Poate că da, dar n-ajunge să dai şi pe coadă. Ai rămâne fără ea.

— Nu mai spune… zise Smiorc. Atunci mai bine să mă afum de-a binelea! Bine, dar pentru o pisicuţă ar ajunge?

Însă Puftabac nu-l mai asculta. Ciuli urechile şi adulmecă neliniştit în jur.

— Râul! zise el. N-aţi băgat nimic de seamă?

— Ăsta nu e clipocitul lui obişnuit! spuse Momi.

Avea dreptate. Râul mugea şi bolborosea şi se umpluse de vârtejuri care numai mici nu mai erau.

— Coboară pânza! strigă Puftabac.

Râul se năpustea năvalnic la vale, ca un drumeţ care,

după o lungă călătorie, îşi dă dintr-odată seama că e aproape de casă. Albia se îngusta, iar, înaintea lor, vârfurile munţilor se înălţau tot mai semeţe şi mai ascuţite.

— Eu cred că vreau să trag la mal, spuse Smiorc.

— Nu putem ieşi la mal, zise unchiaşul Puftabac. Trebuie să mergem înainte până se liniştesc apele.

Însă râul nu părea să se domolească prea curând. Malurile se apropiaseră unul de celălalt încă şi mai mult, iar apele învolburate curgeau printre ele ca printr-o pâlnie. Intraseră în Munţii Singuratici. Pluta intră învârtindu-se într-o strâmtoare adâncă. Deasupra lor, fâşia de cer se îngusta din ce în ce mai mult. Undeva, în inima muntelui, se auzea un muget ameninţător.

Momi se uită la unchiaş, să vadă dacă îi e frică. Puftabac ţinea încă luleaua în colţul gurii, dar se stinsese de mult. Pereţii stâncoşi, negri şi uzi parcă zburau pe lângă ei, mugetul se auzea tot mai tare, pluta se bălăngănea şi deodată se treziră în aer…

— Ţineţi-vă bine, acum ne trage în jos! strigă Puftabac.

Preţ de câteva clipe, nu văzură decât puhoaie de spumă albă şi tot ce auziră fu vuietul apelor. Nimeni nu-l auzi pe Smiorc cum ţipa cât îl ţinea gura. Pârâind din toate încheieturile, micuţa plută ateriza din nou pe apă şi îşi continuă drumul în întuneric.

— De ce e întuneric?! ţipă Smiorc. Nimeni nu-i răspunse.

Râul învolburat licărea alb-verzui, în rest totul era negru. Pereţii muntelui se închiseseră în urma lor şi erau ca într-un tunel cu apă, aruncaţi în voia sorţii printre vârtejuri. Uneori pluta se izbea de pereţii văgăunii şi se învârtea de câteva ori ca un titirez. Bubuitul cascadei rămase în urma lor se auzea tot mai slab. În cele din urmă pieri şi se cufundară în tăcere şi întuneric.

— Mai sunteţi pe-aici? întrebă Smiorc tremurând.

— Cred că da, răspunse Momi. Astea da peripeţii, abia aştept să-i povestesc mamei!

Se aprinse o luminiţă. Unchiaşul Puftabac îşi găsise lanterna de buzunar. Firicelul de lumină pâlpâi neliniştit peste apa neagră şi de-a lungul pereţilor de stâncă umezi.

— Mie mi se pare că se îngustează, spuse Momi cu glas pierit. Nu vi se pare?

— Parcă, puţin doar, zise Puftabac, încercând să-i liniştească.

Se auzi o trosnitură şi vârful catargului căzu pe plută.

— Ajutaţi-mă să arunc catargul peste bord! strigă Puftabac. Repede!

Catargul plescăi şi se făcu nevăzut în adâncuri. Aşteptară, lipiţi unul de celălalt. Deodată Smiorc simţi că atinge ceva cu urechile.

— Au, urechile mele! ţipă el. M-am lovit de tavan!

Se aruncă pe burtă şi îşi acoperi botul cu lăbuţele. Chiar atunci pluta se opri cu o smucitură.

— Staţi pe loc! Nu vă mişcaţi! strigă unchiaşul. Tunelul se umplu de o lumină cenuşie, atât de slabă, că abia îşi puteau vedea unul altuia mutrişoarele înfricoşate. Puftabac aprinse lampa şi se uită în apă.

— Catargul! zise el. S-a pus de-a curmezişul şi ne-am poticnit în el. Dar ia uite de la ce ne-a scăpat!

Se uitară. Puhoaiele întunecate curgeau pe lângă ei şi, gâlgâind îngrozitor, se prăbuşeau într-un hău ce nu părea să aibă fund.

— Eu unul m-am săturat de călătoria asta şi de cometele voastre şi de tot! izbucni micuţul Smiorc şi începu să plângă. Doar am zis că voi sunteţi de vină dacă se întâmplă ceva! Şi am zis că vreau să ies la mal! Când eşti aşa de mic ca mine…

— Ascultă, micuţule, spuse Puftabac, eu unul ştiu că, după orice primejdie, negreşit vine şi salvarea. Nu te mai uita în jos!

Smiorc îşi suflă nasul în lăbuţă şi tăcu. Se uită în sus, dar nu văzu decât o crăpătură în munte prin care se zărea o fâşie de cer cenuşiu.

— De parc-ar ajuta la ceva, mormăi el. Doar nu sunt

muscă. Şi de-aş fi fost muscă, tot n-ar ajuta la nimic, că oricum am rău de înălţime de când am făcut otită când eram mic.

Şi se puse iar pe bocit. Atunci unchiaşul Puftabac îşi luă muzicuţa şi începu să cânte. Şi cântă balada aceea despre peripeţii nu mari, ci de-a dreptul uriaşe! Iar refrenul era despre salvări miraculoase şi, în general, despre cum lucrurile pot lua o cu totul altă întorsătură, încetul cu încetul, Smiorc se linişti şi îşi şterse mustăţile de lacrimi. Cântecul unchiaşului se ridică din văgăună, se strecură afară prin crăpătura din tavan, se lovi de munţi trezind ecou după ecou şi, în cele din urmă, trezi un emul care dormea cu o plasă de fluturi alături.

— Ce se aude oare? se miră emulul, uitându-se în toate părţile.

Se uită în sus spre cer, se uită în plasa de fluturi, scoase până şi capacul borcanului cu cărăbuşi şi se uită în el.

— Zgomot... spuse el. E ceva aici care face zgomot (emulul n-avea deloc ureche muzicală).

În cele din urmă, îşi luă lupa şi începu să cau te în iarbă. Cercetă locul, ciuli urechile, *amuşină*, mirosi, până când dădu de o crăpătură adâncă în pământ. De acolo venea o hărmălaie de speriat. „Trebuie să fie nişte insecte foarte neobişnuite, îşi zise emulul. Cu siguranţă rar întâlnite, poate chiar nedescoperite încă!” La gândul acesta, emulul se entuziasma foarte tare şi îşi băgă botul în crăpătură să vadă mai bine ce era acolo.

— Uite un emul! ţipă Momi.

— Salvează-ne! Salvează-ne! urlă Smiorc.

— Să vezi că şi-au pierdut minţile insectele astea, murmură emulul şi băgă plasa de fluturi în crăpătură.

Plasa era grea, nu glumă, când încercă s-o tragă înapoi. Emulul se opinti şi se opinti, iar când o scoase, nu prea ştia ce să creadă de aşa captură.

— Ce ciudăţenie! spuse emulul, scuturându-i din plasă pe Momi, Smiorc, unchiaşul Puftabac, un cort şi două

rucsacuri.

— Mulţumesc frumos! spuse Momi. Ne-aţi salvat în ultima clipă!

— V-am salvat? se miră emulul. N-aveam de gând... Eu doar căutam niscaiva insecte rare care făceau gălăgie acolo, jos. (Emulii sunt, în general, cam grei de cap, dar sunt de treabă dacă nu-i enervezi.) – Aici sunt Munţii Singuratici? întrebă Smiorc.

— Nu ştiu, răspunse emulul. Dar pe aici sunt fluturi de noapte foarte interesanţi.

— Ba da, aici sunt Munţii Singuratici, spuse unchiaşul Puftabac.

De jur-împrejurul lor se înălţau lanţuri de munţi semeţi, pustii cât vedeai cu ochii şi cenuşii. Totul era tăcut şi rece.

— Bine, dar unde e observatorul ăla al nostru? întrebă Smiorc.

— Nici asta nu ştiu, răspunse emulul, care începuse să se cam enerveze. Dar eu aş vrea să aflu ce ştiţi *voi* despre fluturii de noapte.

— Păi noi căutăm doar comete, spuse Smiorc.

— Şi sunt greu de găsit? întrebă emulul, deodată curios.

— Ba bine că nu, răspunse Puftabac. Cam una la o sută de ani!

— De necrezut! spuse emulul. Trebuie să găsesc şi eu una. Cum arată?

— Sunt roşii şi cu coadă lungă, spuse Momi. Emulul îşi scoase carneţelul şi îşi notă.

— Probabil din familia *Filicnarcus Snufsigalonica,* mormăi el. Aş mai avea o întrebare, înţelepţii mei prieteni. Cu ce se hrăneşte această nemaipomenită insectă?

— Cu emuli! răspunse Smiorc chicotind. Emulul se înroşi la faţă.

— Chestiunile ştiinţifice nu sunt de luat în glumă! spuse el. Adio! Dacă-mi permiteţi, eu mă retrag.

Zicând acestea îşi strânse borcanele, îşi luă plasa de

prins fluturi şi dus a fost, o apucă drept printre stâncile Munţilor Singuratici.

— Ha, ha, a crezut că vorbeam de vreo gânganie! strigă Smiorc batjocoritor. Ce hazliu! Ce nebunie!

Vreau o cafea!

— Ibricul a rămas pe plută, spuse unchiaşul Puftabac.

Auzind acestea, Momi, căruia îi plăcea foarte mult cafeaua, se repezi la marginea prăpastiei şi se uită.

— Pluta a dispărut! ţipă el. Ibricul nostru s-a dus sub pământ. Cum o să ne descurcăm fără cafea?!

— O să mâncăm clătite! spuse unchiaşul Puftabac.

Aşa că aprinseră un foc şi făcură clătite pe care le mâncară pe măsură ce erau gata, căci acesta e singurul mod în care se mănâncă clătitele corect. Când terminară, găsiră cel mai înalt lanţ de munţi şi începură să urce încet. Se gândiră că, dacă e să faci un observator, atunci probabil vrei să-l pui cât mai aproape de stele.

Era târziu. Munţii străvechi se înălţau până la cer maiestuoşi şi visători, se uitau unul la celălalt peste genuni fără fund din care se ridicau ceţuri lăptoase şi reci ca gheaţa. Din când în când, câte un smoc de nor ieşea plutind din perdeaua cenuşie şi aluneca încetişor pe lângă stânci pleşuve unde vulturul şi condorul îşi aveau cuiburile.

Sub un povârniş, licărea o luminiţă. Mică, tare mititică. Dacă te apropiai, îţi dădeai seama că e un cort galben, luminat înăuntru. Muzicuţa unchiaşului Puftabac răsuna singuratică în pustietate şi, undeva departe, hiena ridică botul şi ascultă. Nu mai auzise muzică niciodată. Urlă lung şi îngrozitor.

— Ce-a fost asta? întrebă Smiorc şi se mută mai aproape de lumină.

— Nimic primejdios. Mai bine ascultă aici balada despre bondarul care s-a dus la bal mascat, zise Puftabac şi continuă să cânte.

— E un cântec frumos, spuse Momi. Dar nu prea se înţelege ce s-a întâmplat cu bondarul şi dacă s-a simţit

bine la balul mascat. Mai bine povesteşte-ne ceva.

Unchiaşul cugetă un pic, apoi zise:

— V-am povestit vreodată despre *fandoseii* pe care i-am întâlnit acum câteva săptămâni?

— Nu, răspunse Momi. Ce e un fandosel?

— Cum, nu ştii ce este un fandosel? întrebă Puftabac mirat. Păi trebuie să fie rude cu tine, că arătaţi la fel. Mă rog, tu eşti alb şi ei sunt coloraţi şi, pe deasupra, îşi schimbă culoarea când se enervează. Momi văzu negru înaintea ochilor de supărare.

— Ba nu suntem nicidecum rude! zise el. Eu nu sunt neam cu din ăştia care-şi schimbă culoarea. Mominii nu sunt decât de un soi, albi!

— Ei bine, în orice caz, *fandoseii* ăştia semănau foarte bine cu tine, spuse unchiaşul împăciuitor. Vreau să zic aşa, la… formă. Lui Fandosel îi plăcea să facă ordine şi să despice, firul în patru pentru orice, asta era can supărător de multe ori. Sora lui mai mică părea că-l ascultă, dar cred că se gândea la altceva. Probabil la ea însăşi. Era acoperită cu un puf fin şi moale şi avea un breton pe care şi-l pieptăna încontinuu.

— Ce caraghios, zise Momi.

— Bine, şi pe urmă ce s-a întâmplat? întrebă Smiorc.

— A, nimic deosebit, răspunse unchiaşul Tuf tabac. Domniţa Fandosica împletea covoraşe de dormit din iarbă şi gătea supe gustoase dacă erai bolnav. Şi purta flori după ureche şi **o** brăţară de aur la piciorul stâng.

— Dar asta nu e o poveste! strigă Smiorc. Nimic palpitant!

— Adică nu ţi se pare palpitant că am văzut un fandosel pentru întâia oară în viaţă? Ba mai mult, un fandosel care îşi poate schimba culoarea? întrebă Puftabac, apoi continuă să cânte.

— Fetele sunt nişte caraghioase… şi tu la fel! spuse Momi, apoi se cuibări în sacul de dormit şi întoarse botul spre peretele cortului.

Dar în noaptea aceea visă o micuţă fandosea ce

semăna cu el şi căreia îi dădu un trandafir să-l poarte după ureche.

— Ce vis neghiob, mormăi Momi când se trezi.

În cort era un frig de le îngheţau oasele. Unchiaşul Puftabac fierbea apă pentru ceai.

— Astăzi o să urcăm pe cel mai înalt vârf, spuse el.

— Şi de unde ştii că e vârful care trebuie? întrebă Smiorc şi se întinse să vadă mai bine vârful ascuns în norii grei şi cenuşii.

— Uită-te în jur! răspunse Puftabac. Mucuri de ţigară peste tot! Sigur profesorii le-au aruncat de acolo, de sus.

— Măi să fie! zise Smiorc, dezamăgit că nu descoperise el primul chiştoacele.

O apucară în sus, pe o cărare şerpuită, legaţi între ei cu o frânghie de salvare, pe care fiecare şi-o înnodase în jurul mijlocului, ca să fie siguri.

— Vreau să vă amintesc că, dacă se întâmplă ceva, voi sunteţi de vină! spuse Smiorc care încheia şirul. Şi să nu uitaţi de otita mea!

Cărarea era din ce în ce mai abruptă, urcau tot mai sus. În jurul lor se întindea cât vezi cu ochii ţinutul străvechi, uriaş şi pustiu, înfiorător de pustiu.

Între povârnişuri, zbura cu aripile larg deschise un condor, singura fiinţă vie ce se zărea în jur.

— Un păsăroi îngrozitor de mare, spuse Smiorc. Cred că e foarte singur sus acolo!

— Ei, trebuie să fie şi vreo doamnă condor undeva acolo sus şi o grămadă de pui, zise unchiaşul.

Condorul plutea maiestuos în înaltul văzduhului, întorcându-şi ochii reci şi ciocul încovoiat încolo şi încoace. Se opri pe o stâncă chiar deasupra lor, cu aripi tremurânde.

— La ce se gândeşte oare? se întrebă Smiorc cu voce tare.

— Pare mânios, zise Momi. Cred că se gândeşte la noi... Şi, deodată, unchiaşul Puftabac strigă:

— Vineee!

Se adăpostiră repede, cum putură mai bine, lângă peretele muntelui. Cu un fâlfâit vijelios de aripi, condorul se repezi la ei. Se înghesuiră într-o scobitură din stâncă, lipiţi unul de celălalt şi aşteptară înspăimântaţi. Şi odată ajunse la ei! Se năpusti asupra lor ca o furtună, aripile uriaşe se loviră de stâncă şi se făcu deodată întuneric în jurul lor, ceva îngrozitor!

Apoi, dintr-odată, linişte de mormânt. Tremurând din toate încheieturile, scoaseră nasul la lumină. Jos în prăpastia întunecată, condorul dădu roată genunii, apoi se ridică fulgerător şi dispăru dincolo de munţi.

— Îi e ruşine că nu ne-a nimerit, spuse Puftabac. Condorii sunt nişte fiinţe foarte mândre. A doua oară nu mai încearcă.

— Păsăroiul ăsta cu puii lui cu tot! se burzului Smiorc. Foarte înduioşător, n-am ce zice! Şi şopârle uriaşe! Cascade care te aruncă sub pământ! Prea multe aventuri mari pentru un animal mic ca mine!

— Aventura cea mai mare încă ne aşteaptă! spuse Momi. Cometa! Se uitară toţi trei spre norii grei.

— De-am putea vedea cerul… spuse Puftabac, ridicând o pană pe care o pierduse condorul şi agăţându-şi-o la pălărie. Haideţi, să mergem mai departe!

Până după-amiază reuşiseră să urce aşa de sus, că atingeau norii. Dintr-odată, în jurul lor nu mai era decât o pâclă rece, nimic altceva decât o pustietate cenuşie. Muntele era alunecos şi asta le îngreuna mult urcuşul. Le îngheţa sângele în vine de frig. Momi se gândi cu amărăciune la pantalonii de lână care, acum, erau în drum spre centrul Pământului.

— Eu credeam că norii sunt moi, pufoşi ca lâna şi plăcuţi la atingere, spuse Smiorc şi îl apucă strănutatul. Ce m-am săturat de toată călătoria asta neroadă!

— Ce e acolo? întrebă Momi şi se opri. Luceşte ceva acolo, jos…

— Un diamant? zise Smiorc, înviorându-se dintr-odată.

— Cred că e o brăţară, spuse Momi şi se băgă drept în ceaţa groasă.

— Fii atent! strigă unchiaşul. E chiar pe marginea prăpastiei!

Momi păşi cu băgare de seamă. Ajuns la buza râpei, se puse pe burtă şi întinse lăbuţa.

— Ţineţi bine de frânghie! strigă el. Smiorc şi Puftabac traseră cu toate puterile de frânghie şi mominul se aplecă şi mai mult peste marginea prăpastiei. În cele din urmă, reuşi să apuce brăţara şi se târî înapoi.

E de aur, spuse el. Nu spuneai că Domniţa Fandosica avea o brăţară de aur la piciorul stâng?

— Ba da, spuse Puftabac, întristându-se. O domnişoară aşa de drăgălaşă… Mereu se ducea să culeagă flori în locurile cele mai primejdioase.

— S-a făcut chiseliţă, de bună seamă, spuse Smiorc.

Porniră îngânduraţi mai departe, urcând tot mai sus, din ce în ce mai obosiţi şi mai înfriguraţi, în cele din urmă, se aşezară să-şi odihnească picioarele, uitându-se tăcuţi la vălătucii fumurii de pe cer. Şi cum priveau aşa, marea de nori se despică deodată şi coborî. De acolo, de sus, părea moale şi îmbietoare, îţi venea să te arunci în ea, să te afunzi şi să dansezi.

— Iată că am ajuns deasupra norilor, spuse Puftabac solemn.

Şi atunci toţi trei se uitară la cerul pe care nu-l mai văzuseră de atâta amar de vreme.

— Ce-i asta? întrebă Smiorc înspăimântat. Cerul nu

mai era albastru. Avea o culoare roşiatică, neobişnuită.

— Poate că e asfinţitul, spuse unchiaşul cu jumătate de glas.

— E limpede că asta e! spuse Momi. Apune soarele.

Însă ştiau prea bine toţi trei că nu era asfinţitul. Era cometa care îşi arunca lumina sa roşie peste cerul înserării. Cometa care se îndrepta spre Pământ şi spre toate făpturile ce trăiau pe Pământ.

Sus, pe crestele ascuţite ale munţilor, era aşezat observatorul unde profesorii scriau mii şi mii de notiţe şi fumau mii şi mii de ţigări. Trăiau în singurătate acolo sus, doar stelele le ţineau de urât. Turnul avea o boltă rotundă de sticlă şi era împodobit cu un glob, tot de sticlă, în toate culorile curcubeului, care se rotea neîncetat, foarte încet.

Momi o luă înaintea celorlalţi. Deschise poarta şi se opri prevăzător în prag. Întregul turn era, de fapt, o singură încăpere unde cea mai mare lunetă din lume cerceta încontinuu stelele. Se mişca încet în timp ce se uita pe cer şi torcea ca o pisică.

O mulţime de profesori mititei mişunau, urcau şi coborau scările strălucitoare de alamă, înşurubau, măsurau şi meştereau şi, din când în când, îşi notau ceva în carneţele. Toţi erau foarte grăbiţi şi toţi fumau.

— Bună seara, spuse Momi.

Dar nimeni nu păru să-l audă. Se apropie atunci de primul profesor care-i ieşi în cale şi-l trase de mânecă.

— Iar ai venit? întrebă profesorul.

— Mă scuzaţi, dar eu n-am fost niciodată aici! spuse Momi sfios.

— Aha, atunci a fost una care semăna leit cu tine, zise profesorul. S-a zis cu liniştea şi pacea zilele astea. N-avem vreme să ne ocupăm de toată lumea care se învârte pe-aici fără rost şi pune întrebări copilăreşti. Şi care poartă brăţări la picior, ce să-ţi povestesc… Cometa asta este cel mai interesant lucru care mi s-a întâmplat vreodată! Tu ce mai vrei?

— Nimic special, mormăi Momi. Voiam doar să ştiu

dacă era pufoasă… ăăă, vreau să spun cea care a fost aici înaintea mea… şi… aţi văzut cumva, purta o floare după ureche?

Profesorul îşi aruncă exasperat braţele în sus şi oftă.

— Blăni pufoase şi flori după ureche… Nu mă interesează câtuşi de puţin! Şi nici brăţări la picior! Tu chiar crezi că are vreo importanţă că o domnişoară şi-a pierdut brăţara când o cometă se apropie?

— Ar putea să aibă! spuse Momi grav. Mulţumesc frumos!

— N-ai pentru ce, îi răspunse profesorul şi se întoarse la luneta lui.

— Ei, ce-ai aflat? şopti Smiorc. Vine cometa?

— Când ne loveşte? întrebă unchiaşul Puftabac.

— Am uitat să-ntreb, zise Momi. Dar am aflat că Domniţa Fandosica a fost aici! Aşadar nu a căzut în nicio prăpastie!

— Eşti un caraghios! spuse Smiorc. Mă duc *eu* să întreb. Voi n-aveţi decât să staţi şi să vă uitaţi la mine cum lămuresc situaţia.

Zis şi făcut. Micuţul Smiorc se duse la un alt profesor şi-l întrebă:

— Am auzit o mulţime de lucruri despre cât de priceput eşti dumneata să descoperi comete!

— Da? Nu mai spune! zise profesorul bucuros. De data asta, e o cometă neobişnuit de frumoasă. Mă gândesc să le dau voie s-o numească după mine. Hai să ţi-o arăt.

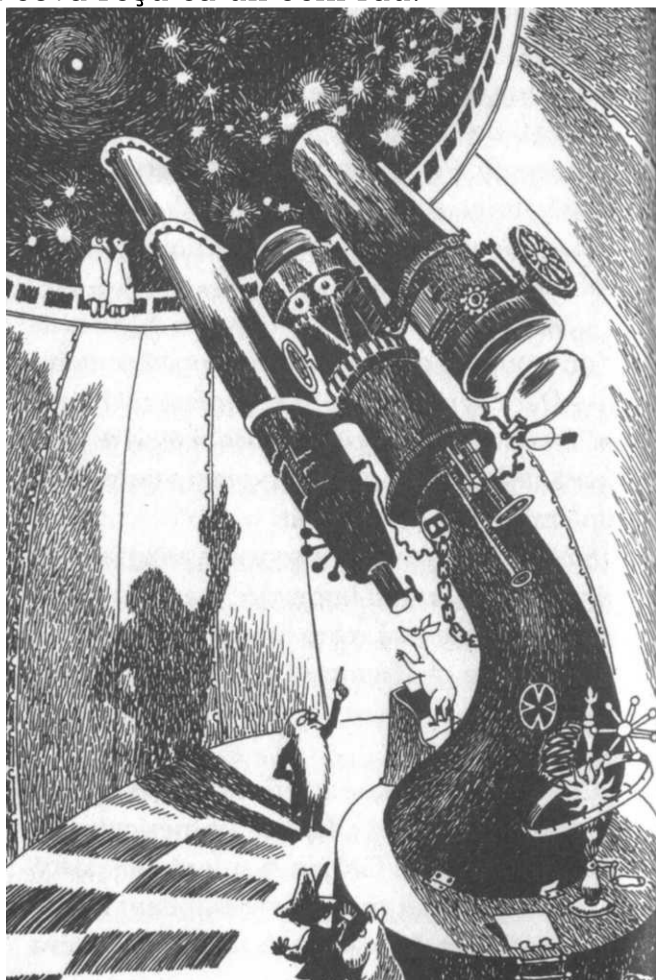
Smiorc îl urmă pe profesor sus pe scări. Era primul animăluţ din lume care avea prilejul să se uite prin cea mai mare lunetă din lume.

— Nu-i aşa că-i frumoasă? întrebă profesorul.

— E negru… Universul e pe de-a-ntregul negru, şopti Smiorc.

Ce văzuse îl speriase atât de tare, că i se zburlise toată blăniţa. În adâncul întunericului de nepătruns, stelele fâsâiau şi şuierau de parcă ar fi fost vii. Erau mari, întocmai cum zisese Domnul Bizam. Iar undeva, între ele,

lucea ceva roşu ca un ochi rău.

Cometa! spuse Smiorc. Steaua aia roşie e cometa şi vine spre noi.

— Bineînţeles că vine spre noi, încuviinţă profesorul. Tocmai asta este interesant. Pe zi ce trece vom putea s-o vedem din ce în ce mai bine. În fiecare zi se face tot mai mare, mai roşie şi mai frumoasă!

— Dar nu se mişcă! zise Smiorc. Şi nici coadă nu văd să aibă.

— Coada e la spate, îl lămuri profesorul. Cometa e cu faţa spre noi, de aceea nu ţi se pare că se mişcă din loc. Zi

că *nu* e frumoasă!

— Mda, ce să zic, răspunse Smiorc. Roşu e o culoare frumoasă. Şi când ajunge? întrebă el, uitându-se încremenit de frică la scânteia mică şi roşie pe care o vedea prin lunetă.

— După calculele mele, ar trebui să tangenteze Pământul pe şapte august, la ora **8.42** seara. Posibil cu **4** secunde mai târziu, răspunse profesorul.

— Şi ce se va întâmpla atunci? întrebă Smiorc.

— Ce se va întâmpla atunci? repetă profesorul. La asta nu m-am gândit. Dar, negreşit, o să notez în amănunt tot ce se va întâmpla.

Smiorc începu să coboare scările cu picioare tremurânde. Se opri deodată la jumătatea drumului şi întrebă:

— Ce dată e azi?

— Trei august, îi răspunse profesorul. Iar ora este 7.53 fix.

— Ar trebui să pornim spre casă, spuse Smiorc. La revedere!

Micuţul Smiorc era parcă un pic mai mare când ajunse înapoi la unchiaş şi la Momi.

— E negru, spuse el. Negru ca tăciunele.

— Ce e negru? întrebă Momi.

— Universul, ce să fie?! îl lămuri Smiorc. Iar cometa e roşie şi are coadă la spate. Şi are de gând să tANGENTEZE Pământul pe şapte august, la ora 8.42 seara. Posibil cu 4 secunde mai târziu, după calculele mele şi ale profesorului.

— Asta înseamnă că trebuie să pornim spre casă, spuse Momi. Era ceva important duminică, oare ce spusese mama?

— Nu ştiu… dulceaţă cu nu ştiu ce frişca, răspunse Smiorc nepăsător. Copilării! Cel puţin pentru *aceia* care au avut prilejul să se uite printr-o lunetă.

— Cu toate astea, trebuie să ne grăbim, murmură Momi, apoi deschise uşa şi ieşi în fugă.

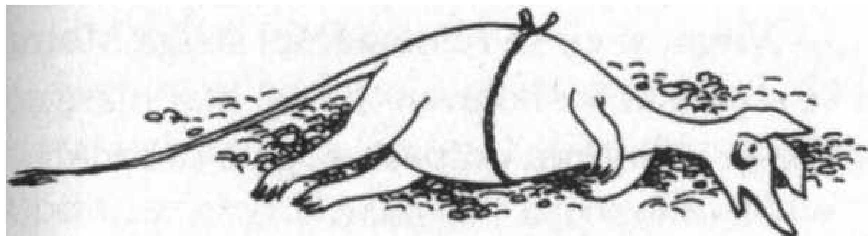
— Încetişor, încetişor, strigă Puftabac, că ne trezim cu nasul în vreo prăpastie dacă dăm năvală aşa! mai sunt, totuşi, patru zile până vine cometa.

— Lasă cometa! izbucni Momi. Pe aia o rezolvă tata şi mama, numai s-ajungem odată acasă. Eu trebuie s-o găsesc pe Domniţa Fandosica! Nu ştie că i-am găsit brăţara.

Zicând acestea, Momi se făcu nevăzut în întuneric, trăgând după el frânghia cu care erau legaţi toţi trei. Lumina roşiatică şi urâtă era tot mai puternică. Norii se îndepărtaseră şi întregul ţinut era scăldat în strălucirea ciudată a înserării. Undeva, departe, se zărea panglica subţire a râului şi câteva smocuri întunecate de pădure.

„Mda, îşi zise unchiaşul Puftabac. Mai bine s-ajungă acasă. Şi... o fandosea cu brăţară la picior e mai bună decât una fără, fie că vine cometa au ba”.

V.

Ziua de patru august nu mai era înnorată, dar soarele era încă acoperit de o umbră ciudată, neagră, ce plutea deasupra Munţilor Singuratici şi se pierdea în cerul roşiatic. Se făcuse cald. Merseseră toată noaptea. Smiorc începu să se văicărească:

— Am obosit, spuse el. Şi m-am săturat de toate! E rândul vostru să căraţi cortul. Şi tigaia.

— E un cort bun, zise unchiaşul Puftabac. Dar nu trebuie să ne pese atât de mult de nişte lucruri.

Aruncă-l şi gata! Şi tigaia. Oricum nu mai avem cu ce să facem clătite.

— Vorbeşti serios? întrebă Smiorc uluit. Să le dau drumul în prăpastie?

Unchiaşul încuviinţă. Smiorc se apropie de marginea

prăpastiei:

— Bine, dar aş putea să locuiesc în el, mormăi el. Aş putea să-l iau şi să fie cortul meu în vecii vecilor… Momi dragă, nu ştiu ce să fac!

— Dar tu ai grota ta, spuse Mond împăciuitor.

Atunci micuţul Smiorc începu să râdă şi aruncă tot calabalâcul, care se rostogoli printre stânci. Tigaia zornăi pe pietre ca o fanfară.

— Splendid! ţipă Momi şi aruncă şi el oalele care zdrăngăniră încă şi mai frumos.

Dură o vreme până când ultima oală ajunse pe fundul prăpastiei şi se făcu linişte.

— Te simţi mai bine acum? întrebă Puftabac.

— Mm, nu chiar… spuse Smiorc şi se făcu alb ca hârtia. M-a luat ameţeala! zise el, întinzându-se pe jos şi refuzând să meargă mai departe.

— Auzi, ne cam grăbim! zise Momi. Trebuie s-ajung cât mai repede la micuţa…

— Ştiu, ştiu, i-o reteză Smiorc. La caraghioasa aia de fandosea. Dacă pui laba pe mine, vomit!

— Lasă-l în pace! zise Puftabac. Hai să rostogolim nişte pietre cât mai stăm pe-aici! Ai rostogolit vreodată pietre?

— Nu, răspunse Momi.

Unchiaşul alese o piatră mare de lângă marginea prăpastiei.

— Uite-aşa, spuse Puftabac, împingând bolovanul. Un, doi, trei, şi! se opinti el şi piatra ţuşti în prăpastie.

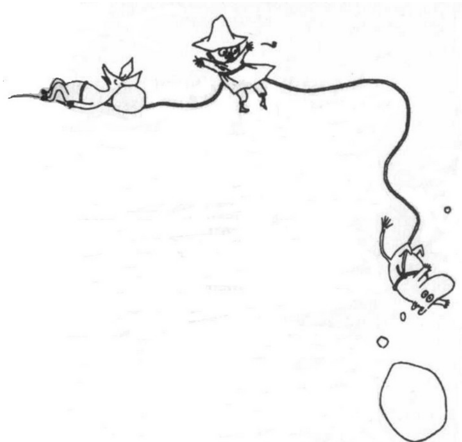
Alergară toţi trei să vadă cum se duce la vale. Pietroiul gonea spre fundul hăului dansând şi bubuind, trăgând după el o grămadă de grohotiş şi trezind ecoul care se lovi năuc de stânci multă vreme după ce bolovanul ajunsese jos.

— Asta a fost o avalanşă! spuse unchiaşul încântat.

— Vreau şi eu să rostogolesc! strigă Momi şi se repezi la un bolovan încă şi mai mare ce stătea pe marginea prăpastiei, gata să cadă.

— Fii atent! ţipă Puftabac.

Însă era prea târziu. Bolovanul se rostogoli în prăpastie cu tot cu bietul Momi. Şi, de n-ar fi fost frânghia de salvare cu care erau legaţi de brâu, ar fi fost acum un momin mai puţin pe lume. Unchiaşul Puftabac se aruncă de îndată pe spate, îşi înfipse bine picioarele în pământ, pregătindu-se pentru buşitură. Şi fu o bufnitură zdravănă, simţi că-l rupe în două. Jos, în prăpastie, Momi se bălăngănea înainte şi înapoi şi, trebuie spus, nu era nicidecum un momin uşurel. Puftabac aluneca încet spre buza prăpastiei. Bucata de frânghie dintre el şi Smiorc se încorda şi micuţul animal începu să fie tras şi el spre prăpastie.

Dă-mi drumul! se văicări Smiorc. Nu-ţi pune mintea cu mine, mi-e rău…

— O să-ţi fie îndată şi mai rău când o să pici în hăul ăla! Ţine-te bine şi trage! De jos, Momi urlă şi el:

— Ajutor! Scoateţi-mă! Smiorc ridică botul şi se înverzi la faţă, de data asta de frică. Încercă să se târască, se opinti, se propti în lăbuţe şi în coadă, împinse încolo şi încoace, făcu ce făcu şi, până la urmă, încurcă frânghia în nişte stânci şi se opriră din alunecat.

— Acum va trebui să tragi! spuse Puftabac. Trage cu toate puterile când zic eu „acum”. Adică nu chiar acum, încă nu. *Acum!*

Traseră din răsputeri, puţin câte puţin, până când capul lui Momi se ivi din prăpastie. Mai întâi urechile, apoi ochii, apoi puţin din nas, apoi tot botul, în cele din urmă întreg mominul.

— Măi să fie! zise el. Ce n-aş da să fi văzut mama toate astea!

— Salutare, zise Smiorc. Ce plăcere să te văd. Eu te-am salvat, să ştii.

Se aşezară un pic să se liniştească. Momi spuse deodată:

— Am fost nişte neghiobi.

— Nişte nătângi aţi fost, da! încuviinţă Smiorc.

— N-o să mi-o iert prea curând! continuă Momi. Sunt un criminal. Dacă i-am trântit pietre în cap micuţei Domniţe Fandosica?

— Atunci e o domniţă plată! spuse Smiorc. Momi se ridică şi o luă la goană.

— Trebuie să mergem mai departe, izbucni el. Acum!

Şi cei trei porniră iar la drum, sub cerul roşiatic cu soarele lui umbrit.

La poalele munţilor curgea un pârâiaş cu multe pietre lucitoare pe fund. Emulul îşi răcorea picioarele obosite în apă şi ofta. Avea lângă el o carte groasă cu titlul *Insectele emisferei nordice cu obiceiurile şi ciudăţeniile lor.*

— De neînţeles… Niciuna cu coadă roşie. Ar putea fi din familia *Dideroformia fratopogetes,* dar acelea sunt foarte des întâlnite şi nu au coadă, murmură emulul şi oftă din nou.

— Bună ziua, zise Momi, ieşind de după un colţ de stâncă.

— Vai de mine, ce m-aţi speriat! sări emulul. Voi eraţi? Credeam că o fi iar vreo avalanşă, că azi-dimineaţă a fost ceva de neînchipuit!

— Ce anume? întrebă Smiorc.

— Avalanşa, desigur! răspunse emulul. De-a dreptul îngrozitor. Pietre mari cât casa ce săltau în toate părţile.

Mi-au spart cel mai bun borcan pe care-l aveam. M-am ferit eu, dar ce folos…

Uitaţi-vă ce cucui! Uitaţi-vă numai ce-am putut să păţesc!

— Mă tem că noi am aruncat, în treacăt, vreo câteva pietre… Greu să te ţii când sunt aşa de mari şi rotunde…

— Vrei să zici că voi aţi pornit avalanşa? întrebă emulul, apăsând fiecare cuvânt. Trebuia să-mi dau seama. Bineînţeles, cine altcineva? Nu mi-a plăcut niciodată de voi, dar după trebuşoara asta nu ştiu dacă mai vreau să vă bag în seamă.

Zicând acestea, le întoarse spatele şi începu să-şi bălăcească iar picioarele obosite. După o vreme, întrebă:

— N-aţi plecat?

— Plecăm imediat, răspunse unchiaşul Puftabac. Voiam doar să ştim dacă nu vi se pare ciudată culoarea cerului.

— Culoarea cerului? repetă emulul mirat.

— Da, culoarea asta roşiatică, zise Momi.

— Ştii ceva? zise emulul. Din partea mea, nu are decât să fie în picăţele cerul, eu nu prea mă uit la el. Ceea ce mă îngrijorează pe mine e că pârâul meu frumos stă să sece. Dacă o ţine tot aşa, în curând n-o să mai pot să-mi răcoresc picioarele.

— Bine, dar cometa… e mare şi periculoasă… Începu Momi, însă emulul se ridică, îşi strânse lucrurile şi trecu pârâul.

— Hai să mergem, spuse Puftabac. E limpede că vrea să fie singur.

Drumul era mai plăcut acum, căci era acoperit cu un covor de licheni şi muşchi şi, ici şi colo, răsărise şi câte o floare. Pădurea era mai aproape, însă se făcuse foarte cald.

— Încotro e casa voastră? întrebă unchiaşul. Trebuie să alegem drumul cel mai drept dacă vrem să ajungem înaintea cometei. Momi se uită la busolă.

— Cred că s-a stricat, zise el. Se învârte ca o ameţită.

Crezi că-i e frică de cometă?

— Se prea poate, spuse Puftabac. N-avem decât să mergem pe dibuite. Eu unul n-am avut niciodată încredere în busole, nu fac decât să-ţi distrugă simţul înnăscut al orientării.

— Pe mine mă-ncearcă un simţ înnăscut al foamei acum, îi anunţă Smiorc. De ce n-am mâncat de atâta vreme?

— Pentru că nu mai avem ce! îi răspunse unchiaşul. Bea sirop şi încearcă să te gândeşti la ceva plăcut.

Într-un târziu ajunseră la un lac. Apa se împuţinase de nu mai rămăsese decât o baltă urât mirositoare şi pe maluri atârnau ierburi ofilite, verzi şi putrezite. Nu mai era deloc un loc de scăldat îmbietor.

— Pesemne că s-a făcut vreo gaură pe fund, spuse Smiorc, şi pe acolo se scurge toată apa.

— Şi apa din pârâul emulului se împuţinase, zise Momi.

Smiorc se uită la sticla cu sirop.

— Şi siropul s-a împuţinat! ţipă el.

— Ei, na, zise Momi. Tu ai băut din el. Nu fi prost!

— Ba *tu* eşti un prost! strigă Smiorc, căci era obosit şi înfricoşat şi, pe deasupra, îi era şi foame.

În aceeaşi clipă auziră cum, în pădure, cineva striga după ajutor. Erau nişte ţipete aşa de ascuţite şi puternice, că li se ridică părul în cap. Momi porni într-acolo ca din puşcă.

— Staaai! ţipă Smiorc. Nu pot să mă ţin după tine! Aaa! Auu!

Frânghia de salvare îl smuci, se împiedică şi căzu în nas, dar ceilalţi doi nici gând să se oprească. îl târâră mai departe ca pe un sac de cartofi, până când frânghia se prinse în rinichiul unui copac şi îi trânti în fund pe amândoi, de o parte şi de cealaltă a copacului.

— Desfă afurisita asta de frânghie! spuse Momi furios.

— Ai înjurat! sări Smiorc.

— Şi ce? i-o întoarse Momi. Domniţa Fandosica ţipă după ajutor! Ştiu sigur că ea e!

— Liniştiţi-vă, vă rog! zise unchiaşul Puftabac şi scoase un cuţit să taie frânghia.

Momi o luă din nou la fugă cât de repede îl ţineau picioarele lui scurte. Puţin mai încolo dădu de un fandosel care se făcuse albastru de frică şi urla:

— Ajutor, o tufă înfricoşătoare o mănâncă pe sora mea!

Aşa şi era. O tufă otrăvitoare din specia periculoasă *Angostura* o prinsese pe Domniţa Fandosica de coadă şi o trăgea încet spre ea cu braţele ei lungi, în timp ce domniţa se făcuse violet de spaimă şi zbiera cum nicio fandosea nu mai zbierase vreodată.

— Vin! Vin acum! strigă Momi.

— Mai bine ia şi ăsta cu tine, zise Puftabac, întinzându-i briceagul (acela cu tirbuşon şi şurubelniţă). Şi încearcă s-o scoţi din sărite. *Angosturile* sunt uşor de enervat.

— Târâtoare ce eşti! Cârpă de spălat pe jos! ţipă Momi, însă lighioana nu se sinchisi. Perie de *veceul* răcni mominul. Ciumă cu coadă de şobolan! Eşti ca un vis urât… după o masă copioasă cu carne de porc mort de bătrâneţe!

Abia atunci *angostura* îi dădu drumul Domniţei Fandosica şi întoarse spre el toţi ochii ei verzi. Întinse un braţ lung, îl apucă pe Momi şi se înfăşură în jurul lui ca un şarpe.

— Ţine-te bine! strigă Puftabac.

— Pui de păduche ce eşti! urlă mominul şi hârşti, îi tăie braţul *angosturei.*

Pe margine, izbucniră cu toţii în urale. Momi ţopăia încolo şi încoace, cu coada ridicată ţanţoş, apoi iar se repezea şi ataca tufa sau îi arunca vreo nouă vorbă de duh.

— Maaamă, ce le mai ştii! strigă Smiorc cu admiraţie. Atâtea cuvinte urâte la un loc!

Lupta era tot mai aprigă. *Angostura* tremura şi se opintea, iar Momi era roşu la faţă de încrâncenare şi furie.

În cele din urmă, nu se mai văzu nimic decât un vârtej de braţe, cozi şi lăbuţe.

Domniţa Fandosica apucă un bolovan şi-l aruncă înspre tufa otrăvitoare. Dar, cum nu ştia defel să ţintească, îl nimeri pe Momi în burtă.

— Aoleu! ţipă ea. L-am omorât!

— Ce să te aştepţi de la o domnişoară! zise Smiorc.

Însă Momi era mai viu ca niciodată şi îşi continuă triumfător lupta, până când nu mai rămase din *angostura* decât un ciot (îi cruţă şi braţele mai mici). Odată ce isprăvi, închise briceagul şi zise:

— Mda, cam asta fu treaba.

— Ce viteaz eşti! şopti Domniţa Fandosica.

— Ei, o nimica toată, cu din astea mă lupt aproape în fiecare zi, spuse Momi aşa, ca într-o doară.

— Hm, ciudat. *Eu* unul nu te-am văzut niciodată, zise Smiorc şi scoase un ţipăt, căci unchiaşul Puftabac îi trăsese una drept în fluierul piciorului.

— Vai de mine, ce-a fost asta?! sări Domniţa Fandosica, care era încă un pic zdruncinată după toate întâmplările.

— Nu-ţi fie teamă, spuse Momi. Te apăr eu. A, şi am un mic dar pentru tine, mai spuse el şi scoase brăţara de aur.

— Ooo, se minună Domniţa Fandosica şi se îngălbeni toată de bucurie. Cât de mult am căutat-o! Ce bucurie!

Îşi puse de îndată brăţara la picior şi începu să se admire singură din toate părţile.

— De vreo câteva zile tot bâzâie că şi-a pierdut brăţara. De fiecare dată când încerc să-i spun de cometă, ea îi dă înainte cu brăţara. Dar pe *voi* vă interesează cometa asta? întrebă Fandosel.

— Da, răspunse unchiaşul Puftabac.

— Slavă cerului! spuse Fandosel uşurat. Atunci putem să ţinem şedinţa. Aşezaţi-vă! făcură întocmai.

— Mă declar purtător de cuvânt şi secretar, continuă Fandosel. Există alte propuneri?

Nimeni nu avea alte propuneri, aşa că Fandosel bătu de trei ori cu creionul în pământ.

— Ce era, vreo furnică roşie? întrebă sora lui.

— Linişte, deranjezi şedinţa! se răţoi Fandosel. Prin urmare, ce ştim? Că ajunge vineri, şapte august, la ora 8.42 seara. Posibil cu patru secunde mai târziu.

— Furnică roşie… murmură Momi visător. Se uită la bretonul Domniţei Fandosica.

Mama lui nu avea breton. Nu mai văzuse breton în viaţa lui.

— Dar de ce nu m-ascultă nimeni niciodată? întrebă Fandosel disperat.

— Nu ştiu, îi răspunse Smiorc. Aşa păţeşti mereu?

— Ia ţineţi-vă gura amândoi şi ascultaţi ce are de zis Fandosel! spuse unchiaşul Puftabac. Vrea să ne gândim cu toţii cum am putea scăpa de primejdie.

— Păi mergem acasă, cum altfel? spuse Momi. Doar veniţi cu noi, nu?

— Chestiunea aceasta o vom dezbate în amănunt în următoarea şedinţă, răspunse Fandosel.

— Unde locuieşti tu? întrebă Domniţa Fandosica.

— Într-o vale foarte frumoasă, cu mama şi cu tata, răspunse Momi. Tata a construit casa singur-singurel. O casă albastră. Chiar înainte să plec, am construit un leagăn pentru tine în grădină…

— Aiurea, nici nu ştiai de ea când ai făcut leagănul! strigă Smiorc. Mai bine povesteşte de grota mea! Ai auzit? Domnişoară! Ştii că am un secret care începe cu P şi se termină cu A? Şi e prietenoasă ceva de speriat!

— Vă rog, înapoi la ordinea de zi! îi rugă Fandosel şi bătu din nou cu creionul. În primul rând, înţeleg că avem timp să ajungem în valea asta înaintea cometei, iar în al doilea rând, vreau să ştiu dacă acolo avem cu adevărat şanse mai mari să scăpăm decât în altă parte.

— Până acum n-am păţit nimic la noi în vale, îşi dădu Smiorc cu părerea.

— O rezolvă mama şi pe asta, cu siguranţă, spuse

Momi. Şi să vedeţi ce frumoasă e grota noastră!

— A mea, îl corectă Smiorc.

— Şi acolo am o grămadă de perle pe care eu singur le-am cules, continuă Momi.

— Perle! izbucni Domniţa Fandosica. Şi se pot face brăţări din ele?

— *Cum* să nu! strigă mominul. Şi inele de nas şi cercei şi cingători şi diademe…

— Aceasta este o altă chestiune de dezbătut mai târziu, spuse Fandosel, ciocănind furios cu creionul. Vreţi să vă salvaţi au ba?

— Iar ai rupt vârful creionului, spuse sora lui Fandosel. Ne putem salva în grota aia. Vrea cineva să mănânce?

— Bineînţeles că în grotă ne e scăparea! spuse Momi. Ce înţeleaptă eşti!

— În grota mea! strigă Smiorc. Rostogolim câteva pietre şi astupăm toate crăpăturile din tavan, ducem acolo o grămadă de mâncare şi o lămpiţă! Ce mai aventură!

— În cazul acesta, mai este nevoie de încă o şedinţă, se băgă şi Fandosel. Să stabilim sarcinile de lucru şi alte chestiuni asemănătoare.

— O să ţinem şi şedinţa ta, desigur, spuse Domniţa Fandosica. Acum însă am nevoie de câteva surcele. Şi apă pentru supă. Şi flori de pus pe masă.

— Ce culoare să fie? întrebă Momi. Domniţa Fandosica îşi cercetă blăniţa şi văzu că încă era galbenă.

— Violet, spuse ea, cred că mi s-ar potrivi foarte bine câteva flori violet.

Momi o luă la fugă spre pădure. Fandosel şi Smiorc plecară, târşâindu-şi leneş picioarele, să aducă lemne şi apă pentru supă. Unchiaşul Puftabac îşi aprinse luleaua. Se întinse pe spate, cu ochii la cerul roşiatic.

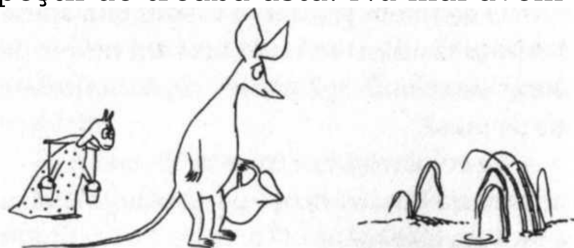
— Poate că nu-i rea deloc ideea asta cu grota, spuse el. Ţi-e frică de cometă?

— Nu, răspunse Domniţa Fandosica. Sper numai să nu fiu nevoită să mă uit la ea şi încerc să mă gândesc la

altceva.

Smiorc nu găsise apă pentru supă. Adulmecase până dăduse de o mlaştină, dar nu mai rămăsese niciun strop, decât puţin mâl pe fund. Bieţii nuferi se ofiliseră toţi. În cele din urmă se întoarse cu urechile pleoştite şi spuse:

— Cred că s-a terminat toată apa din lume! Mă întreb ce zic peştii de treaba asta. Nu mai avem decât sirop.

Atunci facem supă de sirop, spuse Domniţa Fandosica. Şi cu asta am încheiat discuţia.

— Ba n-am încheiat-o nicicum! i-o reteză fratele ei. Trebuie să aflăm din ce motiv dispare toată apa…

Se aşeză lângă vreascurile pe care tocmai le adunase. Aveau toate aceeaşi lungime, le măsurase.

— Un motiv… repetă Fandosel îngândurat.

— Eu zic că e din cauza cometei, spuse Puftabac.

Se uitară spre cer. Începuse să se însereze şi bolta se făcuse roşu-închis. Printre brazi se zărea strălucind o scânteie roşie ce semăna cu o stea. Însă nu era o stea. Nu licărea şi nu arunca nicio rază. Părea nemişcată, căci coada îi era la spate, iar ei o vedeau din faţă.

— Uite-o! spuse Fandosel.

Domniţa Fandosica începu încet-încet să se înverzească la faţă.

Momi veni, tot în fugă, cu un buchet pe care se străduise să-l facă pe cât de mov se putea. Domniţa Fandosica se uită la flori:

— Cred că mai bine ziceam galben, spuse ea. După cum vezi, m-am făcut verde.

— Să mă duc să adun altele? întrebă Momi.

— Nu, zise domnişoara. Mai bine pune ceva să nu mai văd cometa aia, altfel n-o să pot face nicio supă.

Momi atârnă o pătură să acopere cometa. Atunci Domniţa Fandosica se linişti şi pregăti în ulcica ei supa de sirop, în care mai puse şi o lăbuţă de ierburi aromate. Apoi le împărţi pesmeţi, căci asta era tot ce aveau *fandoseii* de mâncare.

După cină, se cuibăriră pe covoraşul de dormit pe care Domniţa Fandosica îl împletise din fire de iarbă. Încet-încet, focul se stinse şi se lăsă noaptea. Deasupra pădurii adormite însă strălucea cometa, fierbinte şi ameninţătoare.

VI.

Toată dimineaţa următoare merseră prin pădure, în drum spre Valea Mominilor. Unchiaşul Puftabac le cântă din muzicuţă, ca să fie călătoria mai plăcută. Pe la ora cinci, ajunseră la o cărare în dreptul căreia era un panou mare care anunţa: „Ring de dans! Pe aici!! Spre prăvălie".

— Oo, ce-aş mai vrea să dansez! strigă Domniţa Fandosica, bătând din lăbuţe.

— N-avem timp să dansăm acum, când se apropie sfârşitul lumii! spuse Fandosel.

— Ba dimpotrivă, dacă e să dansăm, acum e momentul! izbucni Domniţa Fandosica. Te rog! Haide, că nu e azi sfârşitul lumii, mai sunt două zile!

— Poate au limonada la prăvălie, zise Smiorc.

— Şi oricum e *aproape* în drum spre casă, spuse Momi.

— Am putea doar să ne *uităm* la ringul ăla de dans, îşi dădu şi Puftabac cu părerea. Aşa, în trecere…

Fandosel oftă. O apucară pe cărare. Era un drumeag

vesel, ce cotea şi şerpuia, se ridică şi cobora şi uneori se încolăcea în câte o buclă aşa, doar de bucurie. Pe o cărare ca asta n-ai cum să te plictiseşti şi, cu siguranţă, mai repede ajungi acasă pe un astfel de drum decât pe unul drept şi plicticos.

— Cred că ne apropiem de casă, spuse Momi.

— Povesteşte-mi despre valea voastră, îl rugă Domniţa Fandosica.

— E un loc unde mă simt în largul meu, spuse mominul. Mă trezesc bucuros şi mă duc cu plăcere la culcare. Şi acolo e un copac numai bun de căţărat, unde o să fac o căsuţă, într-un loc ascuns pe care o să ţi-l arăt doar ţie. Mama a pus cochilii de scoici în jurul straturilor cu flori, iar pe verandă e întotdeauna soare. Şi miroase bine. Avem un pod doar al nostru pe care l-a făcut tata şi peste care putem să trecem cu roaba. Şi am găsit şi marea, o bucăţică din ea e tot a noastră...

— Înainte nu vorbeai decât despre ce frumos e în alte locuri, spuse Smiorc.

— Asta era înainte! răspunse Momi.

Drumeagul coti din nou şi se treziră chiar în faţa prăvăliei. Era un magazin foarte îngrijit, înconjurat de straturi cu tot felul de flori, frumos aranjate, iar în faţa prăvăliei era un par cu un glob de argint în care se oglindeau copacii şi casa albă cu acoperiş de iarbă. Ici şi colo erau agăţate pancarte care te anunţau că aici găseai detergent de rufe, caramele cu lemn-dulce şi „ulei de soare calitatea întâi”.

Momi urcă treptele, deschise uşa şi, înăuntru, se auzi un clopoţel. Intrară cu toţii, în afară de Domniţa Fandosica, care rămase afară să se admire în globul de argint. În spatele tejghelei stătea o băbuţă cu ochi mici şi lucioşi ca de şoricel şi părul cărunt.

— Ia te uită! Ce de copii! Ce vă pofteşte inimioara?

— Limonada, spuse Smiorc. Roşie, dacă se poate.

— Caiete liniate sau cu pătrăţele aveţi? întrebă Fandosel, căci avea de gând să-şi noteze ce trebuie făcut în

caz de ciocnire cu o cometă.

— Avem, sigur că da, răspunse băbuţa. Unul albastru, e bine?

— Mai bine altă culoare. Caiete albastre nu folosesc decât *fandoseii* foarte mici.

— Mie mi-ar trebui o pereche de pantaloni noi, spuse unchiaşul Puftabac. Dar să nu arate *prea* noi. Nu mă simt bine decât în pantaloni care au… forma mea.

— Am priceput… zise băbuţa.

Se urcă pe o scară şi dădu jos din pod o pereche de pantaloni.

— Bine, dar par foarte noi, spuse Puftabac îngrijorat. Nu aveţi unii mai vechi?

— Nu, din păcate sunt cei mai vechi pe care i-am găsit, răspunse băbuţa. Însă mâine vor fi şi mai vechi, îl încuraja ea, uitându-se la Puftabac pe sub ochelari.

— Mda, aş putea să mă duc după colţ să-i probez. Mă întreb însă dacă au forma mea… mormăi el şi dispăru în grădină.

Fandosel scria de zor în caiet – până la urmă cumpărase unul verde.

— Şi tu, momin mititel, ce doreşti? întrebă băbuţa.

— O diademă, răspunse Momi foarte serios.

— O diademă?! se miră băbuţa. Ce să faci tu cu o diademă?

Să i-o dea Domniţei Fandosica, ce altceva! ţipă Smiorc, care se aşezase pe jos şi bea limonada roşie cu paiul. E un caraghios de când i-a ieşit domnişoara asta în cale.

— Dar nu e nimic caraghios în a oferi bijuterii unei doamne, spuse băbuţa. Eşti prea mic ca să înţelegi, însă bijuteriile sunt, de fapt, cel mai potrivit cadou pentru o doamnă.

— Vai de mine! zise Smiorc şi îşi băgă botul n paharul cu limonada.

Băbuţa cercetă toate rafturile de sus până os, dar nu găsi nicio diademă.

— Poate sub tejghea? îşi dădu Momi cu părerea. Se uită băbuţa şi acolo.

— Nu, nici aici... spuse ea cu tristeţe. Ca să vezi, n-am nici măcar una. Dar... poate o pereche de mănuşi numai bune pentru fandosele?

— Ştiu şi eu... spuse Momi întristat.

În aceeaşi clipă, se auzi clopoţelul de la uşă şi Domniţa Fandosica intră în prăvălie.

— Bună ziua, zise ea. Ce oglindă frumoasă ai în grădină, mătuşico! De când mi-am pierdut oglinda, nu m-

am mai uitat decât în ochiuri de apă şi acolo faţa ţi se vede într-un fel curios, aşa…

Băbuţa îi făcu cu ochiul lui Momi, apoi luă ceva din raft şi îi îndesă repede în lăbuţă. Momi se uită să vadă ce era – era o oglinjoară rotundă cu ramă de argint, iar pe spate avea un trandafir făcut din rubine. Se uită la băbuţă şi începu să râdă. Domniţa Fandosica nu băgă de seamă.

— Mătuşico, dar medalii ai? întrebă ea.

— Ce să am? întrebă băbuţa.

— Medalii, repetă Domniţa Fandosica. Zorzoane din acelea de care le place domnilor să poarte la gât.

— Aa, ba da! se lumină băbuţa. Aveam medalii pe undeva, sigur că da, spuse ea, şi se apucă iar să cerceteze rafturile de sus până jos, să cotrobăiască sub tejghea şi peste tot în prăvălie.

— Nu găsiţi niciuna? întrebă Domniţa Fandosica şi îi dădură lacrimile.

Băbuţa numai bucuroasă nu părea, dar deodată îi veni o idee şi se caţără pe scară până la raftul cel mai de sus. Luă de acolo o cutie cu podoabe pentru pomul de Crăciun şi, din ea, scoase un vârf de brad în formă de stea.

— Ce noroc! zise ea. Uite că aveam totuşi o medalie!

— O, ce frumoasă e! şopti Domniţa Fandosica. Se întoarse apoi către Momi şi îi spuse:

— E pentru tine! Drept mulţumire că m-ai salvat din braţele tufei otrăvitoare.

Momi amuţi de emoţie. Îngenunche şi Domniţa Fandosica îi petrecu pe după gât medalia ce strălucea neasemuit.

— Ar trebui să vezi ce frumos îţi stă, spuse ea. Atunci Momi scoase oglinda pe care o ţinuse ascunsă la spate.

— Iar asta e pentru tine! spuse el. Poţi să mă oglindeşti tu în ea.

În timp ce se oglindeau unul pe celălalt, se auzi clopoţelul de la intrare. Era unchiaşul Puftabac.

— Cred că e mai bine să vă las pantalonii să se mai învechească, spuse el. Încă n-au forma mea.

— Ce păcat, zise băbuţa. Dar poate vrei o pălărie nouă?

Unchiaşul păru înfricoşat de o aşa idee şi îşi îndesă mai bine peste urechi vechea lui pălărie verde.

— Mulţumesc frumos, zise el, dar chiar mă gândeam ce periculos e să aduni prea multe lucruri.

În toată această vreme, Fandosel stătuse şi scrisese în caietul lui. Se ridică deodată şi spuse:

— Un lucru important, când vine vorba despre comete, e să nu stai şi să pierzi vremea în prăvălii. Smiorc! Bea-ţi odată limonada aia!

Smiorc dădu pe gât sticla şi, bineînţeles, se înecă. Se auziră zgomote de neînchipuit şi deodată, fleoşc, pe covor, toată limonada.

— Am vomitat! izbucni el cu reproş.

— Aşa face mereu! îi lămuri Momi. Ei, pornim la drum?

— Cât face în total? o întrebă Fandosel pe băbuţă.

Băbuţa începu să socotească, iar Momi îşi dădu seama că nu are niciun ban. Se uită întrebător la ceilalţi, dar, când le văzu boturile, îşi dădu seama că nici ei nu aveau. Ce ruşine!

Vine 40 de bani pentru caiet şi 34 pentru limonada. Steaua costă 3 mărcuţe, iar oglinda 5, întrucât e încrustată cu rubine pe spate. În total 8 mărcuţe şi 74 de bani.

Toţi tăceau mâlc. Domniţa Fandosica puse oglinjoara pe masă cu un oftat adânc, iar Momi începu să desfacă nodul de la şnurul medaliei. Smiorc se uită la covorul ud de limonada, iar Fandoselul se întrebă dacă un caiet pierde sau câştigă în valoare odată ce ai scris în el. Băbuţa se uită la ei pe sub ochelari.

— Şi pe urmă, copiii mei, pantalonii vechi pe care nu i-a vrut Puftabac fac taman **8** mărcuţe. Aşadar, una peste alta fac… zero şi, de fapt, nu-mi sunteţi datori cu nimic.

— Cum aşa? se miră Momi.

— Uite-aşa! spuse băbuţa. Doar îmi rămân mie pantalonii, nu?

Fandosel încercă să facă socoteala în minte, dar nu reuşi. Aşa că scrise în caiet:

Caiet	*40 bani*
limonada (scuipată)	*34 bani*
medalie	*3 mărci*
oglindă (cu rubine)	*5 mărci*

Total: 8 mărci şi 74 bani

Pantaloni 8 mărci

8 = 8

Rest: 74 bani

— E corect! se minună el.

— Bine, dar rămân 74 de bani, nu? se băgă în vorbă Smiorc. Care sunt ai noştri, nu?

— Ei, hai să nu fim aşa pedanţi acuma, zise unchiaşul Puftabac. Să zicem că suntem chit.

Făcură cu toţii o plecăciune băbuţei în semn de mulţumire. Domniţa Fandosica se aplecă adânc, până la pământ. Din uşă, o mai întrebă pe băbuţă:

— E departe ringul de dans?

— Nu, nicidecum, e puţin mai încolo. Însă dansul nu începe până nu răsare luna. Ajunşi în pădure, Momi se opri deodată şi spuse:

— Acoperişul ăla de iarbă părea cam şubred. Poate că ar vrea să vină cu noi să se ascundă în grota noastră…

— În grota *mea,* spuse Smiorc. Să mă duc s-o întreb?

— Du-te, da, zise Puftabac.

Smiorc o luă la fugă, iar ceilalţi se aşezară pe marginea drumului să-l aştepte.

— Ştii să dansezi dansul ăla nou, cum îi zice oare?

întrebă Domniţa Fandosica.

— Nu, răspunse Momi. Mie îmi place valsul.

— Nu e timp de dansat. Uitaţi-vă la cer!

Se uitară cu toţii (mai puţin Domniţa Fandosica).

— E mai mare, spuse unchiaşul. Ieri era cât un ou de furnică. Acum e cât o portocală. Mai c-aş zice că...

— Dar tango ştii să dansezi? îl întrerupse Domniţa Fandosica. Un pas în lateral şi doi înapoi.

— Pare uşor, spuse Momi.

— Draga mea surioară aiurită, spuse Fandosel. N-ai putea şi tu măcar o dată să nu mai baţi câmpii când eu vorbesc despre altceva?!

— Bine, dar am început prin a vorbi despre dans, spuse Domniţa Fandosica. Pe urmă tu, dintr-odată, ai început să ne spui de comete. Eu vorbesc în continuare despre dans.

Şi Fandosel, şi Domniţa Fandosica începură să-şi schimbe culoarea încet-încet. Chiar atunci veni în fugă Smiorc.

— Nu vrea să vină! strigă el. A zis că se ascunde în cămara cu dulceţuri. Dar vă transmite salutări şi mi-a dat pentru fiecare câte o acadea pe băţ.

— Nu cumva ai cerut tu acadelele? întrebă Momi.

— Nici gând! zise Smiorc indignat. S-a gândit să ni le dea pentru că ne era datoare cu 74 de bani. Eu n-am spus decât că are perfectă dreptate!

Porniră mai departe, urmând drumeagul prin pădure. Soarele întunecat apuse printre brazi, apoi se duse la culcare sub linia orizontului.

Luna se ivi pe cer, dar în seara aceea avea o lumină aparte, lăptoasă şi uşor verzuie.

Cometa strălucea şi mai puternic. Era mare cât o lună plină şi lumina pădurea cu razele ei roşii şi nefireşti.

Într-un luminiş găsiră ringul de dans, împodobit cu şiraguri de licurici. Pe margine, o lăcustă îşi acorda vioara. Luminişul era plin de lume care aştepta să înceapă dansul. Din mlaştini şi bălţi secătuite ieşiseră micuţele năluci ale

apelor. Peste tot mişunau ghemotoci, care mai de care mai mici, iar sub mesteceni stătea şi pălăvrăgea o ceată de duhuri ale copacilor (un duh al copacului este o domniţă mititică, cu păr bogat, care trăieşte în trunchiul copacului. Noaptea iese să se dea huţa pe crengi. Nu trăieşte în conifere).

Domniţa Fandosica îşi scoase oglinda să-şi pieptene bretonul şi să vadă dacă floarea de după ureche îi şade bine. Momi îşi aranja medalia. Nu mai fuseseră niciodată la un bal aşa de mare.

— Oare s-ar supăra lăcusta dacă aş cânta puţin la muzicuţă? şopti unchiaşul Puftabac.

— Puteţi să cântaţi împreună, spuse Fandosel. Învaţ-o cântecul acela cu „toate vieţuitoarele pădurii şi-au prins fundă-n coadă".

Ce idee bună! zise Puftabac şi o luă pe lăcustă în spatele unui tufiş să o înveţe melodia.

După o vreme, din spatele tufişului se auziră note răzleţe, apoi câteva acorduri, apoi mai multe, apoi bucăţi de melodie în toată regula. Ghemotocii şi ghemotoacele, duhurile copacilor şi nălucile apelor încetară pălăvrăgeala şi veniră să asculte.

— Sună bine, spuseră ele. Pe aşa ceva, cu siguranţă putem dansa.

— Mama, zise o ghemotoacă mititică, arătând spre Momi. Uite un general! Toată familia veni să-i admire medalia.

— Ce blăniţă frumoasă ai! îi spuseră Domniţei Fandosica.

Duhurile copacilor se uitară pe rând în oglinjoara ei încrustată cu rubine pe spate, iar nălucile apelor lăsară fiecare câte un autograf ud în caietul lui Fandosel.

De după tufiş se auzi acum întreaga melodie cu „toate vieţuitoarele pădurii şi-au prins fundă-n coadă”, nicio notă greşită! Unchiaşul Puftabac şi lăcusta ieşiră la lumină, cântând cât îi ţineau puterile. Se iscă o zarvă grozavă în timp ce fiecare încerca să-şi găsească perechea pentru dans. În scurtă vreme însă, perechile se formaseră şi pluteau toate pe ringul de dans.

— Dansezi foarte bine, spuse Domniţa Fandosica. Ce dans este?

— E dansul meu, răspunse Momi. Acum l-am inventat.

Fandosel dansa cu o respectabilă doamnă a apelor cu alge în păr şi nu prea reuşea să ţină pasul. Smiorc se învârtea cu cea mai mică dintre ghemotoace şi se simţea foarte mare. Era limpede că micuţa făptură se uita la el ca la soare. Ţânţarii dansau în colţul lor şi, din toate cotloanele pădurii, soseau încontinuu noi oaspeţi care ţopăind, care târându-se sau alergând cât îi ţineau lăbuţele. Nimeni nu se gândea la cometa singuratică şi fierbinte ce zbura pe cerul nopţii.

Pe la miezul nopţii, scoaseră butoaiele cu vin de mere şi fiecare primi un păhărel din scoarţă de mesteacăn din care să bea. Licuricii se adunară în mijlocul ringului de dans, iar ceilalţi se aşezară în jurul lor să mănânce sandviciuri şi să bea vin de mere.

— Hai să spunem poveşti! spuse Smiorc. Tu ştii vreo poveste, mititico?

— Eu, eu... nu... zise micuţa ghemotoacă şi se ruşina ceva de speriat. Poate una...

— Păi haide, s-auzim! zise Smiorc.

— A fost odată un popândău pe nume Pârţ, murmură ea şi-şi ascunse faţa în lăbuţe.

Aşa, şi? Mai departe…? întrebă Smiorc încurajator.

— S-a terminat povestea! şopti ghemotoaca, apoi o luă din loc târâş şi se ascunse în muşchi.

Toată lumea izbucni în râs, iar nălucile apelor bătură în tobe cu cozile.

— Cântă ceva ce putem fluiera şi noi! strigă Momi.

— Păi, atunci, să fie acela cu „Brambura harababură”, spuse unchiaşul Puftabac.

— Dar e un cântec trist, spuse Domniţa Fandosica.

— Cântă-l totuşi, zise Momi. E numai bun de fluierat.

Unchiaşul cântă, Momi fluieră şi toată lumea li se alătură la refren:

Brambura, harababură.
Noapte rece şi negură.
Ceasu-n curând de cinci bate.
Singură pe cărări rătăceşti.
Picioarele-s mici, oboseşti, S-ajungi acasă n-ai parte.

Domniţa Fandosica oftă.

— M-am întristat, zise ea. Ca noi, aşa… picioare mici şi obosite şi nu mai găsim drumul spre casă!

— Picioarele-ţi sunt obosite fiindcă ai dansat prea mult, zise Fandosel şi goli paharul cu vin.

— Cum să nu găsim drumul spre casă? strigă Momi. Nu mai fi tristă! O s-ajungem acasă şi mama ne aşteaptă cu cina şi o să zică „uite că v-aţi descurcat”, iar noi o să

spunem „dacă ai şti prin ce-am trecut!”

— Iar eu o să primesc o brăţară cu perle să mi-o pun pe picior, şopti Domniţa Fandosica.

Şi dintr-o altă perlă facem un ac de cravată pentru tine.

— Bine, spuse Momi. Deşi eu nu prea port cravată.

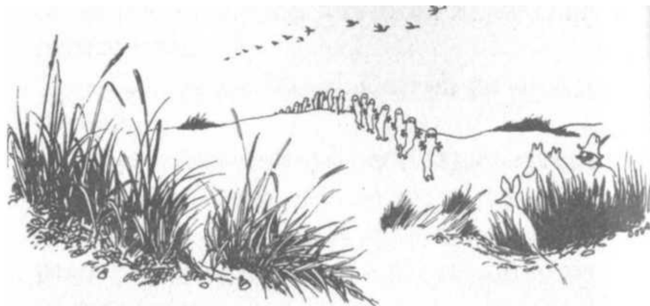
— Iar eu o să-i pun o perlă la gât secretului meu, spuse Smiorc. Am un secret, care începe cu P şi se termină cu A şi care mă însoţeşte peste tot. Cu siguranţă îi e dor de mine, acum că sunt plecat...

— Se termină cumva în „sică”? întrebă Fandosel.

— Nu spun nimic! ţipă Smiorc. Şi n-ai voie nici să ghiceşti!

Unchiaşul Puftabac cânta acum fără încetare, baladă după baladă, cântecele liniştite de seară şi marşuri. Rând pe rând, toate făpturile începură să plece către culcuşurile lor. Duhurile copacilor se făcură nevăzute, iar Domniţa Fandosica adormi cu oglinda în lăbuţă. Într-un târziu, unchiaşul se opri din cântat şi pajiştea se cufundă în tăcere. Licuricii se stinseră şi ei şi, încet-încet, se lumină de ziuă.

VII.

În ziua de cinci august, nu se mai auzea niciun tril de pasăre. Soarele lucea aşa de slab, abia dacă se mai zărea. Însă deasupra pădurii se ivise cometa, mare cât o roată de căruţă şi înconjurată de un inel de foc.

Unchiaşul Puftabac nu mai avea chef să cânte. Mergea înainte de unul singur şi se gândea. Ceilalţi erau şi ei tăcuţi. Numai Smiorc scâncea din când în când,

văitându-se că-l doare capul. Era îngrozitor de cald.

Pădurea se termină, iar înaintea lor se întindea acum un ţinut deşertic cu dune lungi de nisip. Movile moarte de nisip moale şi, ici şi colo, smocuri de stufăriş. Momi se opri şi adulmecă.

— Nu simt mirosul mării, spuse el. Doar ceva care miroase urât...

— Păi suntem în deşert, spuse Smiorc posomorât. Un deşert unde o să ne pierdem urma şi o să ne albească oasele. Mă doare capul!

Înaintau anevoios prin nisip, dar merseră înainte, în sus pe câte o dună, în jos pe alta.

— Ia uitaţi-vă! Forfoteii au pornit la drum. Undeva departe, pe dune, se zărea un şir lung de forfotei. Se holbau în zare şi-şi agitau neliniştiţi lăbuţele.

— Se duc spre răsărit, spuse Fandosel. Poate-ar trebui să mergem după ei. Ştiţi, ei simt dacă vine vreo primejdie.

— Dar casa noastră e la apus. Acolo sunt mama şi tata! spuse Momi şi-şi continuă drumul spre Valea Mominilor.

— Na, că acum mi s-a făcut şi sete! se văicări Smiorc, însă nimeni nu-l băgă în seamă.

Dunele de nisip erau acum mai joase şi totul era acoperit cu alge ce luceau roşii în lumina cometei, pietre şi cochilii, bucăţi de scoarţă de mesteacăn, de lemn şi plută, tot ce găseşti de obicei pe un ţărm de mare. Numai marea nu era nicăieri.

Stătură o vreme unul lângă celălalt şi se uitară lung. Acolo unde ar fi trebuit să fie marea albastră şi catifelată, cu pescăruşi care se dau huţa pe valuri, se căsca doar un hău ce fumega, bolborosea şi mirosea greu, rânced. La picioarele lor, ţărmul se prăbuşea în genunea verde şi mâloasă.

— Nu mai e marea, spuse Domniţa Fandosica cu o voce pierită. De ce nu mai e marea?!

— Nu ştiu, murmură Momi.

— Bine că nu sunt peşte, spuse Smiorc, încercând să pară că nu se sinchiseşte.

Unchiaşul Puftabac se aşeză, cu capul în lăbuţe, şi începu să strige:

— Marea cea frumoasă! A pierit fără urmă! S-a zis cu mersul cu barca, cu scăldatul, cu ştiucile uriaşe! Adio furtuni grozave şi gheţuri străvezii! Luna nu se va mai oglindi niciodată în ape! Plaja nu mai e plajă, nu mai e nimic!

Momi se aşeză lângă el şi spuse:

— O să vină înapoi. Toate se întorc la locul lor după ce pleacă mai departe cometa. Nu crezi? Dar Puftabac nu răspunse.

— Şi cum o să trecem pe partea cealaltă? întrebă Fandosel deodată. Că nu-i vreme s-o ocolim, mai avem doar două zile.

Nimeni nu scoase o vorbă.

— Trebuie să ţinem şedinţă, continuă Fandosel. Mă declar purtător de cuvânt şi secretar. Aşadar, ce propuneri aveţi?

— Să zburăm, spuse Smiorc.

— Să mergem pe jos, şopti Momi.

— Nu fiţi caraghioşi! zise Fandosel. N-avem vreme de prostii. Propunerile voastre se resping în unanimitate. Propuneţi altceva!

— N-ai decât să propui tu! se burzului Momi. Nu e nicio altă cale. N-ai decât să scrii în caietul tău ponosit că o să ne facem chiseliţă toţi când vine cometa, că nici măcar unchiaşul nu mai crede că scăpăm teferi!

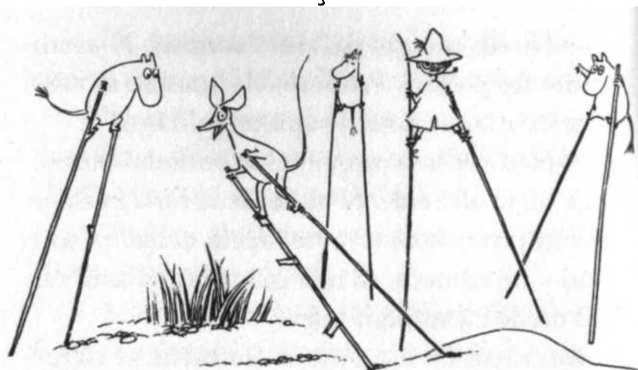
Toţi tăcură mâlc. Atunci Puftabac se ridică şi spuse:

— Mergem pe picioroange. În felul ăsta sigur ajungem la timp.

— Bineînţeles! strigă Momi. Ce idee nemaipomenită! Picioroange, de bună seamă! Grăbiţi-vă! Trebuie să găsim picioroange, să ne salvăm! Mergem acasă!

Porniră care încotro să caute. Dacă e să-ţi trebuiască ceva, ţărmul mării e un loc numai bun. Momi găsi un

parapet rupt în două. Domniţa Fandosica făcu rost de o coadă de mătură şi o vâslă. Unchiaşul Puftabac se întoarse cu o undiţă şi un catarg de steag, iar Smiorc găsi un arac şi o scară stricată. Fandosel însă se duse în pădure şi-şi luă două trunchiuri de brad tânăr, care aveau exact aceeaşi lungime. Apoi se adunară cu toţii să înveţe să meargă pe picioroange. Unchiaşul Puftabac făcu câţiva paşi înainte şi înapoi să le arate celorlalţi cum se face.

Pasul mare! strigă el. Luaţi-o încet. Nu vă gândiţi! încercaţi să simţi mişcarea! Nu vă uitaţi în jos, că vă pierdeţi echilibrul!

— Mă ia ameţeala! îmi vine să vomit! ţipă Smiorc.

— Auzi, Smiorc, spuse Puftabac. Se poate să fie *comori scufundate* pe fundul mării. Lui Smiorc îi trecu ameţeala cât ai zice peşte.

— Ia uitaţi-vă la mine! strigă Domniţa Fandosica. Uite că pot! Uite că pot! Nu gândesc, doar simt!

— Asta ştiam de mult, mormăi fratele domnişoarei.

După vreun ceas, Puftabac zise:

— Cred că vă descurcaţi. E timpul să pornim mai departe.

— Nu, încă nuu! Trebuie să mai exersez puţin, se rugă Smiorc şi aruncă o privire furişă către ceea ce, odată, fusese adâncul mării.

— N-avem timp, spuse unchiaşul. Nu uitaţi să vă feriţi de gropi şi mâl. După mine!

Unul după altul, cu picioroangele la subsuoară,

coborâră în prăpastie, în lumina apusului roşu.

Alunecau şi se împiedicau în alge şi abia dacă-şi vedeau nasurile unul altuia de atâta pâclă.

— Sper că n-aţi uitat că voi sunteţi de vină dacă se întâmplă ceva, da? zise Smiorc.

— Nu, nu, fii pe pace, zise Momi. N-am uitat.

Înaintea lor se întindea fundul mării moarte. Era o privelişte de-a dreptul de plâns. Coroanele frumoase ale algelor ce odinioară se legănau în apele străvezii erau acum culcate la pământ şi înnegrite, iar peştii se înghesuiau în puţinele băltoace rămase. Mirosea atât de urât! Meduze şi peştişori zăceau pretutindeni şi se zbăteau, încercând să respire. Domniţa Fandosica alergă încolo şi încoace să-i salveze.

— Aşa, spuse ea, punându-i în câte un ochi de apă. Acum o să fie bine.

— Îmi pare nespus de rău, zise Momi, dar nu cred că avem timp să-i salvăm pe toţi.

— Măcar câţiva, zise Domniţa Fandosica şi, oftând, se sui înapoi pe picioroange şi porni după ceilalţi.

De acolo, prin pâcla fierbinte a hăului, cometa se vedea mult mai mare şi parcă licărea şi clipea ca un ochi. Coborau tot mai jos spre fundul mării, ca un şir de insecte cu picioare lungi şi subţiri. Ici şi colo se înălţau munţi uriaşi şi întunecaţi – vârfurile lor fuseseră cândva mici insule şi arhipelaguri unde ancoraseră nenumărate vapoare cu călători şi unde atâtea făpturi mititele se scăldaseră vesele.

— N-o să mai am niciodată curaj să mă scufund în ape adânci, spuse Smiorc. Mă trec fiori numai la gândul că toate astea se ascundeau sub burta mea când înotam!

Se uită într-o groapă în care încă mai era puţină apă şi colcăiau nevăzute o mulţime de vietăţi.

— Dar e frumos! înspăimântător şi frumos, spuse unchiaşul Puftabac. Şi când mă gândesc că nimeni n-a mai ajuns aici vreodată…

Uite-o! ţipă Smiorc deodată. Comoara! Ai zis doar că sunt comori ascunse pe-aici!

Dădu drumul picioroangelor şi începu să zgâlţâie cufărul să-l scoată din nisip.

— Ajutor! ţipă el. E încuiat… S-a înţepenit.

— N-avem cum să-l luăm cu noi, e prea mare, spuse Fandosel. Dragă Smiorc, grăbeşte-te, te rog! O să găseşti alte lucruri mai frumoase pe drum.

Micuţul Smiorc porni mai departe, bosumflat şi dezamăgit. Stâncile erau parcă mai înalte şi mai sălbatice şi peste tot erau crăpături în care li se înţepeneau picioroangele întruna, înaintau greu şi, din când în când, cădeau în nas, ba unul, ba altul. Mergeau înainte însă, fără să mai scoată o vorbă. Deodată dădură peste o corabie naufragiată. Biata epavă arăta de ţi-era mai mare mila. Catargul era rupt, iar pereţii striviţi, plini de scoici şi iarbă-de-mare. Pânzele şi parâmele fuseseră luate de ape. Doar capul de la proră era încă la locul lui şi parcă se uita ţintă la ei şi zâmbea trist.

— Crezi că au reuşit să se salveze? întrebă Domniţa Fandosica.

— Bineînţeles! îi răspunse Momi. Aveau bărci de salvare, cu siguranţă… Hai să mergem. E mult prea trist totul.

— Stai un pic! Văd ceva strălucitor, ceva de aur! strigă Smiorc.

Sări de pe picioroange, se strecură sub sfărâmăturile corăbiei şi începu să scormonească printre alge.

— Un pumnal! ţipă el. Şi chiar e de aur, încrustat cu diamante!

Domniţa Fandosica se întinse să vadă mai bine şi îşi pierdu echilibrul. Se clătină înainte şi înapoi pe picioroange, scoase un ţipăt ascuţit şi deodată se prăbuşi în burta corăbiei scufundate. Momi se repezi să o salveze. Se caţără pe lanţul ruginit al ancorei şi era gata-gata să cadă pe covorul alunecos de alge de pe punte. Încercă să desluşească ceva în bezna din cala corăbiei.

— Unde eşti? strigă el.

— Aici! chiţăi Domniţa Fandosica.

— Te-ai lovit? întrebă mominul.

— Nu, dar mi-e frică! răspunse ea.

Momi sări în cală. Apa îi ajungea până la brâu şi în jur mirosea urât, a putregai şi alte cele.

— Smiorc şi nestematele alea ale lui… zise el.

— Ba eu îl înţeleg, spuse Domniţa Fandosica. Şi mie îmi plac nestematele, şi aurul, şi perlele, şi diamantele! Poate găsim câteva aici, jos! Nu vrei să…?

— E prea întuneric, spuse Momi. Şi poate fi primejdios.

— Aşa e, spuse domnişoara ascultătoare. Scoate-mă de-aici, te rog!

Momi o ridică pe marginea chepengului.

— Sunteţi teferi? întrebă unchiaşul Puftabac.

— M-a salvat din nou! răspunse Domniţa Fandosica veselă.

Îşi scoase oglinda să vadă dacă nu cumva se spărsese. Dar, slavă cerului, era întreagă, iar trandafirul de pe spate încă avea toate rubinele. Se uită în oglindă şi-şi văzu bretonul ud, văzu chepengul negru ce închidea cala corăbiei, văzu urechile lui Momi acolo, jos, şi, încă şi mai jos, în întuneric, mai văzu ceva care se mişca. Ceva care se apropia încet, încet de Momi.

— Păzeaaa! ţipă ea. E ceva în spatele tău!

Momi se întoarse repede. O caracatiţă uriaşă! Cel mai primejdios dintre monştrii mării ieşi încet din întuneric

şi se târî spre momin. Momi încercă să se caţăre pe parapetele corăbiei, dar erau prea alunecoase şi, oricât încercă, alunecă înapoi în cala plină de apă. Domniţa Fandosica ţipa de acolo, de pe chepeng, cu oglinda în lăbuţă.

Caracatiţa se apropie, dar deodată se opri şi clipi. Oglinda prinsese în sticla ei strălucirea orbitoare a cometei şi îi aruncase pocitaniei o rază drept în ochi. Caracatiţa se sperie. Trăise toată viaţa în străfundurile întunecoase ale mării, dar nimic nu mai era cum fusese odată, întunericul se risipise, marea dispăruse, iar acum păţise ceva şi mai înspăimântător – să te trezeşti, deodată, cu o lumină roşie, îngrozitoare, drept în ochi! oftă, îşi acoperi capul cu tentaculele ei lungi şi se băgă în cel mai ascuns cotlon al epavei.

— Domnişoară, mi-ai salvat viaţa! spuse Momi. Şi încă în ce mod isteţ!

— Din greşeală, spuse ea. Dar aş vrea să pot să te salvez din braţele unei caracatiţe în fiecare zi!

— Ei, nici chiar aşa, zise Momi. Asta ar fi poate puţin cam mult… Haide! Nu mai vreau să stau aici nici măcar o clipă!

Umblară toată ziua prin pustiul mării, mergând în jos, tot mai adânc. Aici erau scoici uriaşe, ce nu semănau deloc cu cele pe care le găseau pe plajă. Erau ca nişte sfârleze cu ţepi, în culori frumoase şi vii.

— Aş putea să locuiesc într-una din astea, spuse Domniţa Fandosica. Ia ascultaţi cum susură! Oare cine şopteşte acolo?

— E marea, spuse Puftabac. Cochilia păstrează amintirea mării.

Îi veni cheful să cânte. Îşi scoase muzicuţa, dar aburii din căldarea mării alungaseră toate notele.

— Asta nu-i a bună! spuse Puftabac îngrijorat.

— O repară tata când ajungem acasă, spuse Momi. Când se apucă, tata poate să repare orice.

— Am ajuns în străfundurile mării, spuse unchiaşul

Puftabac. Păşiţi cu grijă…

Aici nu mai creştea iarbă-de-mare. Fundul mării se căsca pieziş înaintea lor, acoperit cu un mâl cenuşiu. Totul era atât de măreţ şi tăcut. Şi, deodată, se sfârşi şi fundul mării, într-o genune de umbre şi neguri. Nimeni nu cuteză să se apropie de margine să se uite. Ocoliră tăcuţi prăpastia. Numai Domniţa Fandosica întoarse capul de câteva ori şi oftă, căci acolo, pe marginea prăpastiei, văzuse cea mai frumoasă şi cea mai mare scoică pe care şi-o putea închipui.

Era atât de albă şi strălucea în lumina apusului, iar în ea cânta marea.

— Uită de ea, spuse Momi. Aici e primejdios. Acolo jos, în mâl, trăiesc monştri pe care nu i-a văzut nimeni niciodată…

Se lăsase seara. Se ţineau aproape unul de celălalt şi ascultau tăcerea copleşitoare. În jur, adâncul mării moarte era ud, moale şi mut. Le era dor de toate zgomotele prietenoase pe care sus, pe uscat, le aducea înserarea – frunzele care foşneau în vântul nopţii, un tril de pasăre, paşi care se grăbesc spre casă. Nu puteau să aprindă focul şi le era teamă să adoarmă printre atâtea primejdii necunoscute ce stăteau la pândă acolo, pe fundul mării. În cele din urmă, se căţărară pe o stâncă înaltă, unde se simţiră ceva mai adăpostiţi, apoi mâncară ce mai rămăsese din pesmeţii fandoseilor.

Momi stătu de pază primul şi se hotărî să stea şi în locul Domniţei Fandosica. În timp ce toţi ceilalţi se cuibăriră unul lângă celălalt, mominul se aşeză şi se uită la pustiul mării moarte. Era luminat de razele roşii ale cometei, însă toate umbrele erau negre şi catifelate. Privind aşa ţinutul mohorât, se gândi cât de înfricoşat trebuie să fi fost Pământul când a văzut mingea asta de foc venind spre el. Şi înţelese deodată cât de îngrozitor de mult iubea totul, pădurea şi marea, ploaia şi vântul, strălucirea soarelui, iarba şi muşchiul verde şi i se părea de neînchipuit să trăiască fără toate astea.

Pe urmă însă, îşi zise în sinea lui: „Ei, mama ştie sigur cum să le salveze pe toate”.

Smiorc se trezi şi spuse:

— Mâine ajunge…

Se uitară cu toţii la cometă (chiar şi Domniţa Fandosica, însă aşa… pe sub breton). Se făcuse înspăimântător de mare şi avea o coroană de flăcări tremurânde. Negurile se ridicaseră de pe fundul mării şi acum puteau vedea până departe în zare.

— Bună dimineaţa! zise unchiaşul Puftabac şi-şi îndesă pălăria pe cap. Să mergem!

Pe la ora micului dejun întâlniră un ghindoc care venea pe bicicletă. Îşi căra puiul în spate, într-o sacoşă, pe portbagaj avea o valiză şi o droaie de bocceluţe, iar pe ghidon se bălăngăneau o grămadă de pachete. *Ghindocul* era roşu ca racul la faţă. Se holbă la ei, dar trecu mai departe fără să-i salute.

— Hei! strigă Momi. Nu mă recunoşti? Te muţi?

Ghindocul se dădu jos de pe bicicletă şi spuse grăbit:

— Toată lumea pleacă din Valea Mominilor. Ce, crezi că o să stăm s-aşteptăm cometa?!

— Cine v-a zis că o să lovească Valea Mominilor? întrebă Fandosel.

— Domnul Bizam, răspunse *ghindocul.*

— Bine, dar mama şi tata? strigă Momi. Au rămas acasă, nu? Doar mă aşteaptă!

— Da, da, zise *ghindocul,* pierzându-şi răbdarea. Stau pe verandă. Dar asta nu mă priveşte pe mine! Voiam să spun doar că oricum n-ajungi…

Şi *ghindocul* pedală de zor mai departe, cu părul sculat în cap. Rămaseră locului o vreme, uitându-se după el.

— Şi valiză, şi boccele, şi pachete fel de fel, zise unchiaşul Puftabac. Să care atâtea pe căldura asta… Hai să mergem!

Puţin mai încolo, întâlniră câteva sute de forfotei ce mergeau spre est. Pe întreg fundul mării secate mişunau

făpturi ce fugeau din calea cometei. Pitici şi alte creaturi mititele, şoricei şi popândăi, *troli* de muşchi şi vieţuitoare ale pădurii, toată suflarea părăsise Valea Mominilor. Cei mai mulţi mergeau la pas, unii, mai spăimoşi, fugeau mâncând pământul. Familiile mai mari îşi făcuseră rost de roabe, ba unele chiar şi de cărucior. Mulţi îşi luaseră cu ei toată casa. Aruncau cu toţii priviri înfricoşate spre cer şi nimeni n-avea timp să zică mai mult decât „bună ziua”.

Ce ciudat, spuse Momi întristat. Îi cunosc pe mulţi dintre ei şi nu ne-am văzut de atâta amar de vreme. Şi, pe deasupra, acum chiar că am avea multe de vorbit!

— Le e teamă, spuse unchiaşul Puftabac.

— Ei, zise Momi, acasă nu e nicio primejdie.

— Sau poate suntem noi nemaipomenit de curajoşi! strigă Smiorc şi îşi scutură pumnalul, făcând nestematele să clincăne.

— Nu cred că suntem noi aşa de curajoşi, zise Momi gânditor. Numai că ne-am obişnuit cu cometa asta. Aproape că ne cunoaştem. Noi am fost primii care am aflat de cometă şi am apucat s-o vedem cum creşte. Cred că e tare singură acolo sus…

— Da, zise unchiaşul. Îţi dai seama ce singur trebuie să te simţi când tuturor le e frică de tine? Domniţa Fandosica îşi strecură lăbuţa într-a lui Momi.

— Una peste alta, spuse ea, atâta vreme cât ţie nu ţi-e frică, promit să nu-mi fie nici mie.

În sfârşit ajunseră pe ţărmul celălalt. Săriră de pe picioroange şi se rostogoliră în nisip, alergară prin pădure, scoaseră chiote de bucurie şi se îmbrăţişară.

— Aproape c-am ajuns! strigă Momi. Grăbiţi-vă!

Grăbiţi-vă! Mama şi tata ne aşteaptă pe verandă.

Însă drumul spre casă era mult mai lung decât credeau ei.

În adâncul pădurii, întâlniră un emul ce stătea cu un album cu timbre în braţe şi boscorodea de unul singur.

— Hărmălaie şi grabă, zise Emulul. Hărmălaie şi ţipete şi nimeni nu mă lămureşte ce se întâmplă!

— Bună ziua! îl salută Momi. Eşti rudă cu emulul căruia îi plac fluturii de noapte?

— Mi-e văr din partea lui tata, răspunse Emulul, ascunzându-şi cu greu neplăcerea. Un mare căpos! Nu-l mai consider rudă, nici nu vreau să mai aud de el.

— Dar de ce? întrebă Smiorc.

— Un îngust la minte! Nu ştie altceva decât insecte, insecte şi iar insecte. Din partea lui n-are decât să-i crape pământul sub picioare, că totuna îi e.

— Păi tocmai asta urmează să se întâmple, îi spuse Fandosel. Mai exact, mâine la ora 8.42.

— Poftim? zise Emulul. Adică o să fie o hărmălaie îngrozitoare! Mi-am aranjat timbrele toată săptămâna, mi-am sortat mărcile şi, pe urmă, să vezi şi să nu crezi! Vine unul, îmi ia masa şi fuge, altul îmi trage scaunul de sub fund şi o întinde. Şi pe urmă îmi încuie casa şi mă lasă pe dinafară! Şi uite-aşa mă trezesc în drum, cu timbrele toate grămadă şi nimeni nu mă lămureşte despre ce e vorba!

— Dragă Emulule, spuse unchiaşul Puftabac vorbind rar şi apăsat. Este vorba despre o cometă care va intra în coliziune cu Pământul mâine-dimineaţă.

— Coliziune… repetă Emulul. Asta are ceva de-a face cu a colecţiona timbre?

— Nu, n-are nimic de-a face, răspunse unchiaşul Puftabac. Are de-a face cu o stea nebună cu coadă. Şi, când o să ajungă steaua asta pe Pământ, praful se alege de colecţia ta de timbre!

— Ferească-mă cerurile de aşa ceva! spuse Emulul şi-şi strânse poalele rochiei (emulii poartă rochii, nu se ştie de ce – poate pentru că nu le-a dat niciodată prin cap să

încerce pantaloni). Şi eu unde să mă duc? continuă el.

— Poţi să vii cu noi, spuse Domniţa Fandosica, să te ascunzi cu tot cu timbrele tale în frumoasa noastră grotă.

— Frumoasa *mea* grotă, spuse Smiorc.

Şi uite-aşa ajunse Emulul să-i însoţească în călătoria către Valea Mominilor. Nu era uşor să te înţelegi cu el, dar ce puteau să facă? O dată fură nevoiţi să meargă înapoi câţiva kilometri buni, să caute un timbru rar pe care-l pierduse şi altă dată se luă la ceartă cu Fandosel dintr-o pricină pe care nu o mai ştiau niciunul, nici celălalt (ei zic că nu era decât o discuţie, însă suna a ciondăneală).

Smiorc mergea de unul singur şi era neobişnuit de tăcut. Se gândea la pisicuţă. Oare îşi adusese aminte mama lui Momi să pună farfurioara cu lapte? Dacă pisicuţa nu pricepea că de Smiorc trebuie să-i placă şi se trezea că o place pe Momimama în loc? Oare o să vină să-şi frece blăniţa de picioarele lui sau o să treacă pe lângă el cu coada în vânt, fără să-l bage în seamă? Cu pisicile astea nu se ştie niciodată. Mai bine doar să dai de înţeles că ai acasă pe cineva care ţine foarte mult la tine. Smiorc era foarte mândru că nu scosese o vorbuliţă despre pisică în tot timpul ăsta.

— I-auziţi! zise unchiaşul Puftabac deodată. S-a pornit vântul…

Se opriră şi ascultară. De undeva, din adâncul pădurii, venea un vâjâit care se prefăcu repede într-un vuiet straşnic. Însă copacii nu se clintiră.

— Acolo! ţipă Fandosel.

Peste copaci, venea plutind un nor care se tot lăsa şi se ridică şi întunecase cerul roşu. Şi, deodată, norul coborî în pădure. Erau lăcuste, milioane de lăcuste mari şi verzi care se apucară de îndată să mănânce pădurea. Molfăiau şi crănţăneau, jupuiau copac după copac, smulgeau, rupeau, fojgăiau şi ţopăiau. Domniţa Fandosica se sui pe o piatră şi începu să ţipe.

— Haide, te rog, nu sunt decât nişte lăcuste, spuse Fandosel. Doar ai mai văzut una, acolo la bal, una care

cânta la vioară...

— Dar astea sunt un *stoll* ţipă domniţa. Cum să umble în stol? Nu se poate!

— Credeţi că mănâncă şi timbre? întrebă Emulul, ţinându-şi strâns clasorul cu timbre.

— Pădurea cea frumoasă! strigă Momi. În ce hal a ajuns!

Toţi copacii erau chei de frunze şi jupuiţi de scoarţă, iar pe jos nu mai era fir de iarbă. Nu mai rămăsese decât floarea de după urechea Domniţei Fandosica. Norul uriaş de lăcuste lacome se ridică şi o luă spre apus. Pădurea se cufundă din nou în linişte. Fandosel se aşeză şi începu să scrie în caiet.

— Ştiaţi că orice cometă aduce cu ea catastrofe?

— Cum ar fi? întrebă Smiorc.

— Stoluri de lăcuste, ciume, cutremure, începu Fandosel. Potopuri, cicloane şi altele asemenea.

— Cu alte cuvinte, hărmălaie! bombăni Emulul. S-a zis cu traiul tihnit...

Porniră mai departe prin pădurea pustiită. „Numai de n-ar mânca şi grădina, se gândi Momi. Ce s-ar mai mâhni mama. Şi nici ogorul cu tutun al lui tata...” – Dragă unchiaşule, cântă-ne ceva. Unul trist.

— Mi s-a stricat muzicuţa, spuse Puftabac. Nu mai scoate decât câteva sunete.

— N-are nimic, cântă cu alea care au rămas, se rugă mominul. Şi atunci unchiaşul cântă „Brambura harababură”:

Bram – hara – Noap – neg – bate.
Singură – Picioarele-s mici – n-ai parte.

— Asta a sunat de-a dreptul îngrozitor! spuse Emulul.

Porniră mai departe, cu picioare mici şi obosite. Spre seară se porni vântul. Mai întâi un vânt tare care prinse repede puteri, mai-mai să-i ia pe sus. Apoi, cât ai clipi, se prefăcu în furtună de-a dreptul.

Vijelia îi prinse într-o mlaştină.

— Catastrofa numărul doi! strigă Fandosel fluturând

caietul. Vine ciclonul!

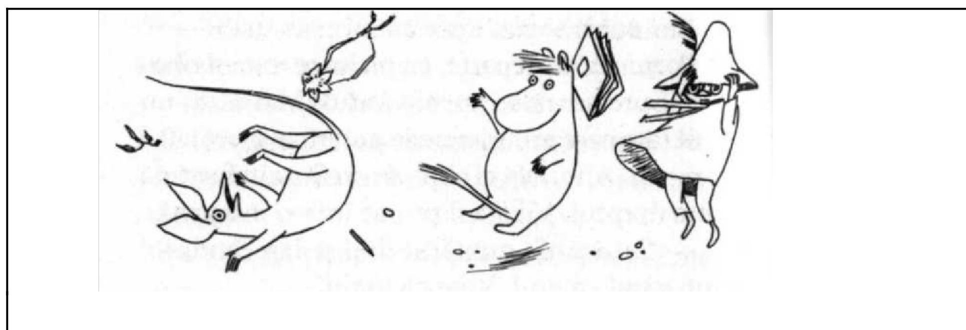
Atâta mai apucă să zică şi caietul fu luat de vânt şi, cu el, duse fură toate instrucţiunile despre ce trebuie făcut în caz de cometă.

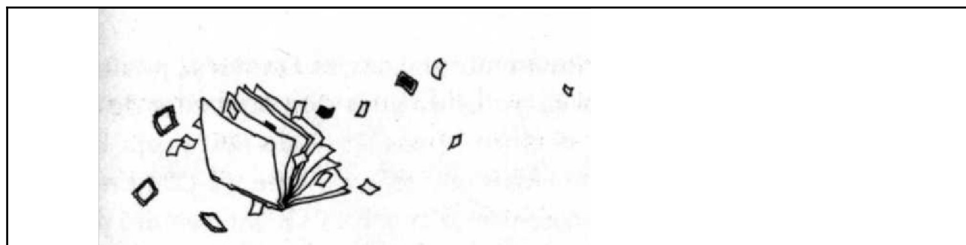
— Vântul ne duce spre casă! ţipă Momi. Slavă cerului că bate încotro trebuie!

Uraganul îi purtă vâjâind peste mlaştină. Încercă să-i smulgă pălăria unchiaşului, îl trânti pe Smiorc în fund, iar mominului îi fură medalia şi o aruncă în înaltul cerului.

— Mi-e frică! ţipă Domniţa Fandosica. Momi, ţine-mă de lăbuţă…

Momi o apucă strâns de lăbuţă. „De-aş avea un balon mare, se gândi el, am putea să zburăm spre casă… drept la mama şi la tata…” Şi, deodată, Emulul urlă, mai ceva decât o sirenă de ceaţă. Furtuna îi luase pe sus clasorul cu toate timbrele, mărcile şi colitele lui. Albumul flutură din coperte ca o pasăre, apoi se făcu mic, tot mai mic… Emulul fugi după el, cu poalele rochiei fâlfâind, ca un zmeu de hârtie uriaş. În cele din urmă, se împletici şi se poticni într-un tufiş. Acolo, îşi trase rochia peste ochi şi lăsă orice speranţă să piară. După un timp, simţi cum cineva îl ia de braţ.

— Nu te pune cu mine, gemu Emulul. Sunt un emul care şi-a pierdut colecţia de timbre!

— Ştiu, zise Momi. Îmi pare nespus de rău. Din păcate, trebuie să ne dai voie să împrumutăm rochia ta. O să facem un balon din ea. Trebuie s-ajungem acasă. Vine cometa! Aşa că fii bun şi scoate-ţi rochia…

— Am zis să nu te pui cu mine! ţipă Emulul, scos din sărite. Şi să nu mai aud de comete! Urăsc cometele! Furtuna era acum straşnică. În zare se vedea venind un nor negru şi răsucit ca o spirală. Mai aproape…

şi mai aproape…

— Scoate-ţi odată rochia! ţipă unchiaşul Puftabac.

Nimeni nu auzi ce zise Emulul şi, poate mai bine că nu, căci a spus ceva îngrozitor de urât. Cât ai clipi îi traseră rochia peste cap. Era o rochie foarte mare, cu volane, pe care Emulul o moştenise de la o mătuşă. Nu

trebuiră decât să o lege la gât, apoi să înnoade mânecile şi făcură o frumuseţe de balon din ea. Norul cel negru îi ajunse din urmă, era atât de aproape!

— Ţine-te bine, să nu-ţi dai drumul! strigă unchiaşul. Zburăm după timbrele tale!

Se prinseră cu toţii strâns de volanele rochiei Emulului, iar furtuna o umflă şi o ridică. Norul cel negru venea după ei, tunând şi urlând. Pământul le fugi de sub lăbuţe şi se făcu întuneric beznă. Şi zburară mult în noapte, tot spre apus.

Chiar înainte de miezul nopţii, ciclonul îşi pierdu avântul şi se domoli. Balonul se lăsă încetişor într-o pădure şi rămase agăţat într-un copac. Nimeni nu scoase o vorbă vreme îndelungată, ci statură aşa, ghemuiţi printre crengi, uitându-se în întunericul roşu al pădurii şi ascultând cum se îndepărtează ciclonul. În cele din urmă nu se mai auzi decât un vâjâit slab, apoi se potoli de-a binelea.

Atunci unchiaşul Puftabac întrebă:

— Mai sunteţi aici?

— Aici sunt, răspunse cea mai mică umbră. Deşi… greu de zis dacă chiar eu sunt sau vreun gunoi amărât adus de furtună. Am zis doar că, dacă se întâmplă ceva, voi sunteţi de vină!

— Tu eşti, n-avea grijă, zise emulul enervat. De tine nu scap eu aşa uşor. Acuma, eu mă întreb de mi-aţi putea da rochia înapoi?

— Poftim şi mulţumim că ne-ai împrumutat-o! spuse Fandosel.

— Unde e Domniţa Fandosica? strigă Momi.

— Aici sunt, se auzi o voce în întuneric. Şi am reuşit să-mi salvez şi oglinjoara.

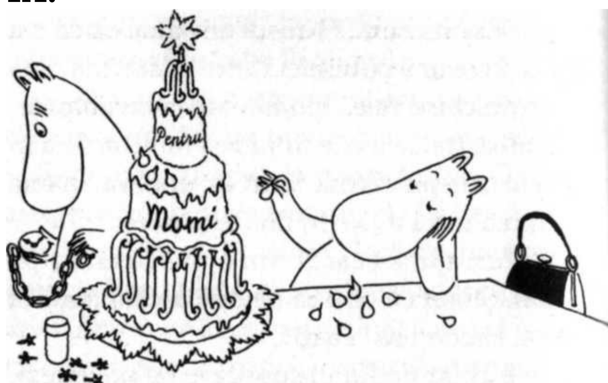
— Şi eu pălăria! zise unchiaşul şi începu să râdă. Ba chiar şi *pana* de la pălărie! Emulul îşi trase rochia pe cap.

— Văd că sunteţi într-o dispoziţie nemaipomenită, zise el. Urăsc volanele şifonate!

Pe urmă, nimeni nu mai avu putere să zică nimic. Adormiră sus, pe crengile copacului mare. Şi, de atâta

oboseală, dormiră până a doua zi la prânz.

IX.

Vineri, şapte august, nu mai bătea nici măcar o adiere de vânt şi era înăbuşitor de cald. Nu ştia nimeni cât era ceasul, simţeau doar că era foarte târziu.

Cometa era acum uriaşă şi era limpede că se îndreaptă către Valea Mominilor. Flăcări albe, orbitoare încununau steaua.

Momi fu primul care se dădu jos din copac. Se uită atent în jur, adulmecă şi, deodată, strigă: – Aici e verdeaţă! Sunt frunze şi flori! Pădurea arăta aşa cum trebuie să arate o pădure, nu mâncată de cine ştie ce lighioane. Şi arăta ca şi cum… ar fi fost aproape de casă. Într-o zi ca aceasta, toate vietăţile, până la cea mai mică furnică, se ascunseseră cât de bine putuseră, în adâncul pământului. Păsările stăteau nemişcate pe crengi şi aşteptau.

— Dragă surioară, azi nu-ţi pui nicio floare după ureche? întrebă Fandosel.

— Drăguţ din partea ta să-mi aminteşti, îi răspunse ea. Dar azi n-am chef. Mi-e frică!

Smiorc se gândea la pisicuţa lui. Oare îl aşteaptă pe treptele verandei? O să zică oare ceva sau doar o să toarcă? Dacă era prea mică atunci când a plecat şi nu-şi mai aduce aminte de el! Era din ce în ce mai neliniştit şi mai îngrijorat şi, în cele din urmă, începu să se smiorcăie încet, aşa, ca pentru urechile lui doar.

— O să fie bine, o să vezi, zise unchiaşul Puftabac.

Dar încearcă să mergi puţin mai repede. Acum chiar că e grabă mare...

— Grabă, sigur! izbucni Emulul. Toată lumea se grăbeşte. Toţi fac hărmălaie. Nu mai e pic de linişte pe Pământ!

Se uita peste tot după clasorul lui cu un aer deznădăjduit. Era îngrozitor de cald, nu mai aveau nici ce mânca, nici ce bea, mergeau doar înainte fără oprire.

„Ce ciudat poţi să te simţi când ţi-e dor de ceva, se gândi Momi. Pot să jur că miroase a chifle proaspăt scoase din cuptor”. Oftă şi merse mai departe, însă după o clipă se opri, ridică botul şi adulmecă. Şi odată o luă la fugă.

Copacii se răriseră. Mirosul de pâine caldă era din ce în ce mai puternic. Dintr-odată, înaintea lui se deschise Valea Mominilor, cu momicasele ei albastre, la fel de tihnită şi molcomă ca în ziua în care plecaseră. Şi acolo, undeva, mama lui făcea turtă dulce în linişte şi pace.

— Am ajuns acasă! Am ajuns acasă! ţipă Momi. Ştiam eu că o să ne descurcăm până la urmă. Haideţi să vedeţi!

— E chiar podul despre care ne povesteai, spuse Domniţa Fandosica. Iar acela e, de bună seamă, copacul numai bun de căţărat. Ce casă frumoasă şi ce verandă drăguţă!

Smiorc se uită la treptele verandei. Dar nu-l aştepta nicio pisicuţă acolo.

Mama mominului stătea în bucătărie şi decora cu frişca roz un tort de eclere etajat. De jur-împrejurul tortului scrisese frumos, cu litere din ciocolată: „Pentru Momi”, iar în vârf aşezase o stea din vată de zahăr. Fluiera încetişor şi se uita din când în când pe fereastră. Momitata se plimba îngrijorat dintr-o cameră în cealaltă şi nu-şi găsea rostul.

— De ce nu vin? întrebă el. În curând se face unu şi jumătate.

— O să vină, negreşit, spuse mama. Nu te îngrijora. Ridică puţin tortul, să pun hârtie dedesubt. Smiorc o să vrea cu siguranţă să lingă platoul, tare îi mai place... Tata

oftă şi ridică tortul.

— Nu trebuia să-i lăsăm să plece, zise el. Dar de unde puteam să ştim… Chiar atunci intră Domnul Bizam şi se aşeză pe coşul cu surcele.

— Ei, ce se aude cu cometa? întrebă mama.

— Vine, vine, cât de repede poate. V-aţi găsit când să faceţi prăjituri, n-am ce zice, spuse Domnul Bizam arţăgos.

— Vreţi o bucată de turtă dulce? întrebă Momimama.

— Mmm… nu… hai, poate una, dacă tot stăm şi aşteptăm, zise el.

După ce înfulecă trei bucăţi de turtă dulce, adăugă:

— Îmi pare că fiul dumitale tocmai a trecut podul în goană şi într-o companie foarte pestriţă, ca să zic aşa.

— Momi? strigă mama şi scăpă lingura în găleata cu resturi. Şi abia acum zici! mai spuse ea şi o luă la goană în sus, pe coasta dealului, iar Momitata fuguţa după ea.

Momi era! Şi Smiorc în urma lui… Şi mulţi alţii pe care mama şi tata nu-i văzuseră niciodată.

— Ce v-am mai aşteptat! strigă mama. Haideţi, să vă îmbrăţişez! Ce slăbănogi şi murdari sunteţi! Vai, ce bucurie… Nu-mi vine să cred!

— Mamaaa! Tataaa! ţipă Momi. M-am luptat! M-am bătut cu o tufă otrăvitoare şi am învins-o. Hârşti, hârşti şi gata, i-am tăiat braţele, doar un ciot a rămas din ea!

— Cât curaj! zise mama. Şi dânsa cine este?

— Domniţa Fandosica, răspunse Momi. Pe ea am salvat-o din ghearele tufei. El e Fandosel, iar el e unchiaşul Puftabac, prietenul meu cel mai bun. Şi acolo e Emulul care colecţionează timbre.

Toată lumea dădu lăbuţa cu toată lumea.

— Ce interesant! spuse Momitata. O îndeletnicire admirabilă, colecţionatul de timbre!

— Nu e nicio îndeletnicire, e profesia mea, i-o reteză Emulul morocănos, căci dormise prost.

— Ahaa, spuse Momitata. Atunci poate v-ar face plăcere să vă uitaţi la un clasor cu timbre pe care l-a adus aici furtuna ieri.

— Poftim?! ţipă Emulul.

— Da, chiar aşa. Pusesem coca pe fereastră să dospească şi azi-dimineaţă am găsit-o plină de nişte etichete mici, lipicioase şi urâte.

— Etichete… repetă Emulul şi se albi la faţă. Şi le mai aveţi? Unde sunt? în numele tuturor emulilor şi neemulilor din lume, sper că nu le-aţi aruncat!

— Sunt toate acolo, puse la uscat, spuse mama arătându-i frânghia de rufe agăţată între tufele de liliac.

La vederea clasorului roşu, Emulul scoase un strigăt de bucurie şi se repezi spre timbrele lui dragi, împiedicându-se în volanele rupte ale rochiei.

— Unii nu mai pot de bucurie… zise Smiorc ursuz.

Nu-l întâmpinase nicio pisicuţă. Arătă cu reproş spre farfurioara cu lapte de pe treptele verandei.

— Pare că s-a acrit, zise el.

— Pe căldura asta, zise mama, nimic nu ţine. Şi apoi, vine atât de rar să bea lapte… Dragi copii, să luăm micul dejun mai bine! Haideţi să-l salutaţi pe Domnul Bizam.

Însă Smiorc rămase în grădină. Se târî pe sub tufişuri, chemându-şi pisicuţa. Se uită în magazia cu lemne. Căută peste tot şi strigă după ea, dar pisicuţa nu era nicăieri. Se întoarse atunci pe verandă, unde ceilalţi începuseră deja să mănânce şi vorbeau despre cometă.

— Domnul Bizam a zis că o să se prăbuşească diseară, în grădina dinspre bucătărie, spuse Momimama. Taman acum, când în sfârşit vântul suflase praful ăla cenuşiu şi urât de pe legume… Asta e… Aşa că nici nu m-am mai deranjat să smulg buruienile. Ce lucru de mirare că Universul chiar e negru! Tu ai descoperit, nu-i aşa?

— Bineînţeles că eu, spuse Smiorc şi se simţi un pic mai bine. Eu am lămurit toată situaţia. Şi, dacă vreţi, puteţi să vă adăpostiţi la mine în grotă când vine cometa!

— Stai puţin, ţipă Fandosel. Chestiunea aceasta cere o şedinţă. O şedinţă mare! Nu poţi să iei decizii aşa, dintr-odată.

— Şi de ce nu, mă rog? întrebă Domniţa Fandosica.

Nu e *posibil* să iei decizii încetul cu încetul. Ne mutăm în grotă şi luăm cu noi ce avem mai scump pe lume!

— Apropo, mi-a văzut cineva pumnalul? ţipă Smiorc.

— N-am putea să luăm cina de sărbătorire în grotă? strigă Momi. Facem o excursie până acolo!

Începură cu toţii să vorbească unii peste ceilalţi, să dea din lăbuţe, iar Smiorc răsturnă paharul cu lapte pe faţa de masă. Domnul Bizam se ridică şi spuse:

— Sunteţi din ce în ce mai nesuferiţi. Toată pălăvrăgeala asta e de prisos, oricum chiseliţă o să vă faceţi cu toţii. Mă duc să mă întind în hamac şi să *cuget.* Şi, în caz că nu mai apucăm să ne vedem, adio!

Şi, zicând acestea, plecă. Se făcu linişte, iar Momitata oftă:

— Nu ştiu cum, dar Domnul Bizam ăsta, atât de posac, mă prost dispune, spuse el. S-a făcut ora trei... Poate ar trebui să împachetăm... Ce putem oare lua cu noi în grotă?

Momitata se uită la Fandosel şi-l întrebă:

— Ai putea să organizezi tu mutatul ăsta? Fandosel se înroşi de bucurie.

— Aş putea încerca, spuse el serios. Dar mai întâi trebuie să-mi daţi un caiet cu pătrăţele sau liniat, un metru de măsurat şi o schiţă a grotei văzute de sus, cu toate măsurătorile scrise cum trebuie. Pe urmă, îmi mai trebuie o listă a tuturor bunurilor voastre. Puneţi trei steluţe în dreptul lucrurilor la care ţineţi cel mai mult, două pentru cele care doar vă plac şi una pentru cele fără de care vă gândiţi că aţi putea trăi.

— Lista mea ţi-o fac pe loc, zise unchiaşul Puftabac, izbucnind în râs. Trei steluţe pe muzicuţă!

Şi uite-aşa începu marea împachetare. Domnul Bizam stătea întins în hamac şi se uita doar, în timp ce Emulul îşi sorta timbrele sub tufele de liliac.

Momimama umbla încolo şi încoace, ba căuta sfoară şi hârtie de împachetat, ba golea cămara, ba dădea jos perdele. Toate sertarele biroului zăceau pe podea, iar

aşternuturile erau întinse pe costişă.

Tata umplea roaba cu valize, boccele şi sacoşe, coşuri şi pachete, iar Fandosel stătea şi supraveghea totul de la masa de pe verandă, plină de liste şi socoteli. Era în culmea fericirii.

— Ce să fac cu scoicile din jurul straturilor de flori? întrebă Domniţa Fandosica.

— Le luăm cu noi, răspunse Momimama. Au trei steluţe! Dragă Smiorc, poţi să duci tu tortul până la grotă? Nu prea-mi vine să-l pun în roabă...

— Draga mea, zise Momitata, nu putem să stăm să scoatem toţi trandafirii. N-avem timp!

— Scoate-i doar pe cei galbeni atunci, spuse mama. Pe aceia vreau să-i iau musai, mai zise ea, şi dădu fuga să scoată ridichile, măcar pe cele mari.

Momitata ducea roabă după roabă plină ochi până pe plajă, iar Momi şi unchiaşul Puftabac cărau calabalâcul de pe plajă sus, în peşteră. Îşi zise că era mai rău decât dacă ar fi plecat în pribegie, căci n-aveau timp defel. Arşiţa era acum cruntă, iar plaja cea pustie era scăldată într-o lumină roşiatică, mohorâtă şi urâtă. Încercă să nu se uite nici în stânga, nici în dreapta, împingea roaba, ba sus la deal, ba jos în vale şi se gândea cum de reuşise să adune atâtea lucruri nefolositoare din tinereţe până acum. Din când în când se uita la ceas.

„Gata, asta e ultima tură, îşi zise el, în timp ce se întorcea în Valea Mominilor. Nici prin cap nu-mi trece s-o las să ia şi mânerele de la uşile dulapurilor şi frânghiile de rufe...”

În timpul acesta, Momimama se chinuia să urce cada pe coasta dealului, iar Smiorc stătea cu farfurioara cu lapte în mână şi se uita la ea.

— Nu m-asculţi deloc! zise el. Te-am întrebat de trei ori: unde e?

— Cine? întrebă mama, năucită de atâta du-te-vino.

— Pisicuţa mea! strigă Smiorc. Unde e pisicuţa mea căreia i-a fost atât de dor de mine? Trebuie s-o salvăm!

— Desigur, spuse mama şi dădu drumul căzii. Pisicuţa ta secretă… Ştii, Smiorc, i-am văzut coada când şi când, vine uneori noaptea să bea lapte.

— Vrei să zici că n-a început să-i placă de tine? întrebă Smiorc.

— Nuu, zise mama, îi place de una singură, aşa. O să vezi că se descurcă ea. Pisicile se descurcă întotdeauna…

Chiar atunci sosi Momitata, hurducăind de zor roaba.

— Ultimul transport! strigă el. S-a făcut cinci jumate şi trebuie s-apucăm să astupăm şi gaura din tavanul grotei… Ferească-ne cerurile, ce faci cu cada?!

— E nouă-nouţă! zise mama. Ştii ce plăcut e să faci baie… Şi pe lângă asta…

— Bine, bine, zise tata. Sus în cadă atunci, să te duc la grotă! Unde-i Emulul?

— Îşi numără timbrele, spuse Domniţa Fandosica, care se uita pe albumul cu poze al familiei şi se tot minuna ce grăsan era Momi când era mic.

— Emulule! strigă tata. Sus în cadă cu tine, că acum ne prinde sfârşitul lumii. Vine cometa!

Emulul îşi luă clasorul cu timbre şi se sui ascultător în cadă. Momitata începu să împingă cada la deal.

Smiorc fu ultimul care părăsi Valea Mominilor. Tot drumul prin pădure strigă după pisicuţă. Şi, deodată, o văzu. Stătea pe covorul de muşchi şi îşi spăla blăniţa.

— Ce faci, pisicuţo? şopti el.

Pisicuţa se opri o clipă şi se uită la el. Smiorc se apropie cu grijă şi întinse lăbuţa. Pisicuţa făcu un salt şi se feri de el. De fiecare dată când încercă s-o mângâie, fugi de el, însă nu se îndepărtă să-şi vadă de-ale ei.

— Vine cometa! spuse Smiorc. Trebuie să vii cu noi la grotă, altfel chiseliţă te faci!

— Aiurea, răspunse pisicuţa şi căscă.

— Promiţi cavii? întrebă Smiorc foarte serios. Trebuie să-mi promiţi! S-ajungi înainte de opt!

— Da, da, lasă că vin eu singură când am chef, zise pisicuţa şi continuă să se spele.

Smiorc puse farfurioara cu lapte pe covorul de muşchi şi rămase aşa o vreme, uitându-se la ea. Apoi o luă la fugă spre plajă, unde-i găsi pe ceilalţi chinuindu-se să urce cada în vârful stâncii.

— Ţine bine şi trage! strigă Momitata, altfel îmi cade pe picioare. Nu da drumul frânghiei!

— Alunecă! Se tot poticneşte în săpunieră! strigă Momi.

Momimama stătea pe plajă şi îşi ştergea fruntea de sudoare.

— S-ajungem să ne mutăm aşa… oftă ea.

— Ce fac? întrebă Smiorc.

— E prea mare cada, îl lămuri mama. N-am putut s-o băgăm în grotă. Fandosel voia să ţinem o şedinţă să dezbatem situaţia, dar n-avem vreme de aşa ceva. Acum vor s-o urce în vârful stâncii, s-acopere gaura din tavanul grotei cu ea. Of, of, of!

— Mi-am găsit pisicuţa, spuse Smiorc. Şi mi-a promis că vine aici înainte de opt.

— Ce bine, zise mama, mă bucur mult! Mă duc să pregătesc culcuşurile în grotă.

În cele din urmă, cada acoperi deschizătura din tavan, mai puţin vreo patru centimetri. Avuseseră noroc. Încet-încet, întreg calabalâcul era adăpostit în peşteră şi mama agăţă o pătură să acopere intrarea.

— Crezi că ţine? întrebă Momi.

— Ţine dacă o ungem cum trebuie! zise unchiaşul Puftabac şi scoase o sticluţă din buzunar.

Uite! Uleiul de soare de sub pământ. Ţine bine, oricât ar fi dogoarea de straşnică!

— Pătează uleiul ăsta? vru să ştie mama. Deodată îşi duse mâinile la botic şi strigă:

— Vai de mine, unde e Domnul Bizam?!

— N-a vrut să vină! zise Momitata. A zis că excursiile sunt întru totul de prisos. Aşa c-a rămas acolo.

I-am lăsat şi hamacul.

— Aha, oftă Momimama şi continuă să gătească masa

de seară la flacăra lămpii de gătit. Era ora şapte fără cinci.

Când ajunseră să mănânce brânza, afară se auzi un zgrepţănat, apoi un nas cu mustăţi se iţi de după pătura de la intrarea în peşteră.

— Aşadar, până la urmă ai venit... zise Momi.

— Se făcuse aşa de cald în hamacul ăla, răspunse Domnul Bizam. M-am gândit că o fi mai răcoare în grotă, zise el şi, târşâindu-şi demn labele, se aşeză într-un colţ.

— Mi-ai văzut cumva pisicuţa pe drum? întrebă Smiorc.

— Nu, răspunse Domnul Bizam. Momitata îşi scoase ceasornicul şi spuse:

— Gata suntem! S-a făcut opt.

— Înseamnă că avem timp şi de desert, spuse mama. Smiorc, unde ai pus tortul?

— Pe acolo, pe undeva, răspunse Smiorc arătând spre colţul unde stătea Domnul Bizam.

— Unde anume? întrebă din nou mama. Nu-l văd. Domnule Bizam, aţi văzut cumva un tort?

— Nici pisici, nici torturi, răspunse Domnul Bizam arţăgos. Nu le văd, nu le gust, nu le ating. Eu cuget. Emulul izbucni în râs şi continuă să lipească timbre în clasor.

— Aveţi atâta dreptate, domnule dragă, mormăi el. Hărmălaie. Nimic altceva decât hărmălaie!

— Dar unde poate să fie? zise Momimama nedumerită. Dragul meu Smiorc, doar n-ai mâncat *tot* tortul pe drum?!

— N-aveam cum, era prea mare, spuse Smiorc cu un aer nevinovat.

— Vrei să spui că totuşi ai mâncat din el! ţipă Momi.

— Numai steaua din vârf şi era al naibii de tare! ţipă şi Smiorc şi se băgă sub saltea.

Nu mai voia să-i vadă în faţa ochilor pe niciunul dintre ei. Pe tort scria „Pentru Momi”, Momimama nu pusese „şi pentru Smiorc”. Şi pisicuţa nu venise, deşi era trecut de opt.

— Vai, vai, oftă mama şi se aşeză pe un scaun, căci ostenise de-a binelea. Aşa o nenorocire pe capul nostru…

Domniţa Fandosica se uită sever la Domnul Bizam.

— Ia ridică-te puţin! zise ea.

— Stau bine unde stau! i-o întoarse el.

— Stai bine pe tortul lui Momi!!! nu se lăsă Domniţa Fandosica.

Domnul Bizam se ridică de îndată şi, de neînchipuit ce era pe blana lui! Iar despre prăjitură ce să mai vorbim, era într-un hal…

— Asta chiar nu ne trebuia acum! ţipă Momi. Tocmai tortul în cinstea venirii mele…

— O să fiu lipicios tot restul vieţii mele! strigă şi Domnul Bizam. Eu unul mă las păgubaş! Voi sunteţi de vină!

— Liniştiţi-vă, vă rog! spuse Momimama. E acelaşi tort ca şi înainte, doar că are altă formă… Însă nimeni n-o asculta.

Unchiaşul Puftabac începu să râdă. Smiorc, crezând că râde de el, ieşi de sub saltea şi începu iar să ţipe:

— Nu dau doi bani pe tortul vostru vechi, care oricum e doar pentru Momi, nu şi pentru mine! Şi nimeni nu se gândeşte că poate şi pisicuţelor le place frişca! Mă duc să-mi caut pisicuţa, e singura căreia îi pasă de mine!

Şi zicând acestea, o zbughi pe sub pătura de la intrare şi dus a fost.

— Ce îngrozitor! izbucni Momimama. Bineînţeles că trebuia să scriu „şi pentru Smiorc”… Cum am putut să fac aşa ceva!

— Acum trebuie să-i dai ceva foarte frumos, spuse Momitata grav.

Mama încuviinţă. Se hotărî să-i dea lui Smiorc smaraldele bunicii. Ar putea să facă din ele un colier frumos pentru pisicuţă…

Puftabac ridică pătura şi se uită afară.

— Poate-ar trebui să mă duc după el, spuse unchiaşul.

— Stai puţin, zise mama. Poate că vrea să fie singur un pic. Vine el înapoi, cu siguranţă.

— Şi cu mine cum rămâne? întrebă Domnul Bizam. Nu-i pasă nimănui de halul în care a ajuns blana mea?

— Nu, i-o reteză Momi, fără să stea pe gânduri. Avem altele la care să ne gândim, aşa că nu foloseşte la nimic să ne ocupăm de blana ta acum!

Smiorc era aşa de supărat, încât îşi aduse aminte de frică abia în pădure. Copacii arătau de parcă fuseseră decupaţi din hârtie roşie. Pădurea era încremenită, nu era nici ţipenie, nicio umbră, iar pământul era fierbinte şi se sfărâma sub paşii lui. Tot ce-l mai alina pe Smiorc era că sigur îi uluise pe ceilalţi şi că se simţeau, cu siguranţă, vinovaţi. Cu inima bătând să-i spargă pieptul, se afundă şi mai mult în pădure, gândindu-se ce urât se purtaseră cu el. Iar acum stăteau ascunşi în grota lui şi mâncau tortul ăla vechi. Iar el, Smiorc, era singurul din lume care nu se ascunsese, deşi îi era frică. Nu-i mai păsa de nimeni şi de nimic. Nici de comete. Nici de pisicuţe. De absolut nimic.

Şi, deodată, văzu pisicuţa venind spre el cu coada ridicată ţanţoş.

— Salut, zise el cu răceală şi îşi văzu de drum. Simţi ceva moale care îi mângâia picioarele.

— Aici erai, zise el. Ai promis că vii şi n-ai venit. Să nu te mai văd!

— Salutare, salutare! zise pisicuţa. Vezi ce moale sunt?

Smiorc nu răspunse. Pisicuţa începu să toarcă. Nu se mai auzea nimic altceva în pădurea tăcută decât pisicuţa. Smiorc se uită în jur şi picioarele începură să-i tremure. Nu se mai vedea niciun drum, nicio cărare, totul era acoperit de muşchi. Nu mai ştia încotro era peştera.

Nimeni nu mai avea poftă să mănânce desertul... Şi nu din cauză că era plin de fire de blană. Domnul Bizam stătea tolănit într-un lighean cu apă caldă şi minutele se scurgeau greu.

— Cât e ceasul? întrebă Momi.

— Opt şi douăzeci şi cinci, îi răspunse Momitata.

— Trebuie să mă duc după el, spuse Momi. Dă-mi ceasornicul tău să-l am cu mine.

— Nuu, nu-i daţi voie să se ducă! strigă Domniţa Fandosica. Însă Momimama spuse:

— Mă tem că trebuie. Grăbeşte-te, Momi, cât de mult poţi!

Momi se strecură pe sub pătură. Pe plaja pustie, aerul dogorea ca focul. Alergă cât îl ţineau picioarele, strigându-l pe Smiorc. Nu se mai simţise niciodată atât de singur. Se uita din când în când la ceas. Era opt şi treizeci şi unu de minute. Mai avea unsprezece minute…

Intră în goană în pădurea cea roşie, alergă şapte paşi, îl strigă pe Smiorc, alergă încă şapte…

codată, auzi un ţipăt slab undeva, departe. Momi făcu lăbuţele pâlnie la bot şi strigă din răsputeri:

— Smiooorc!!!

Micuţul Smiorc îi răspunse, mai aproape de data aceasta. Când se întâlniră, nici măcar salut nu-şi spuseră, ci o luară la goană. Pisicuţa alerga după ei. Iar în urma lor, venea năvalnic cometa, tot mai aproape de Valea Mominilor, care încremenise înfricoşată.

Şase minute… Era un coşmar să alerge pe nisip, se mişcau atât de încet… Văzduhul clocotea, le ardea ochii şi le uscase gâturile… uite stânca, în sfârşit… roşie şi ea… şi uite-o pe mama… strigă ceva şi dă din lăbuţe… hai, mai sus… Numai trei minute! Şi, deodată, răcoare… ajunseseră în peşteră. Lampa cu gaz ardea liniştită, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat.

V-o prezint pe pisicuţa mea, spuse Smiorc cu voce tremurătoare. Momimama spuse repede:

— Ce pisicuţă frumoasă! Am ceva pentru tine… Mă gândisem să-ţi dau smaraldele bunicii drept dar de bun venit înapoi acasă, dar în toată brambureala aia, am uitat… Dacă vrei, poţi să faci din ele un colier pentru pisicuţă…

— Smaralde! strigă Smiorc. Moştenirea de familie?! Pentru pisicuţă?! Oo, ce minunat! Ce fericit sunt!

În aceeaşi clipă, cometa ajunse pe Pământ, arzând ca un glob de foc, iar lampa cu gaz se răsturnă în nisip şi se stinse. Ceasul arăta exact ora 8.42 de minute şi 4 secunde.

Dincolo de pătura unsă cu ulei de soare de sub pământ lucea o lumină roşie, arzătoare, dar peştera era cufundată în întuneric. Îmbrăţişaţi în cel mai ascuns cotlon al peşterii, ascultară cum ploaia de meteoriţi lovea cada de pe acoperişul grotei. Domnul Bizam se înţepenise în ligheanul cu apă, iar Emulul se întinsese pe burtă peste clasorul cu timbre, ca să nu i-l mai ia din nou vreo pală de vânt.

Muntele se zgâlţâia şi se cutremura, iar cometa urla înfricoşată. Sau poate era Pământul cel care urla…

Aşteptară nemişcaţi şi rămaseră îmbrăţişaţi vreme îndelungată. De afară venea ecoul bolovanilor sfărâmaţi şi al pământului care se crăpa. Timpul parcă se lungise înfiorător de mult şi cu toţii se simţeau foarte singuri.

După o vreme lungă cât multe veşnicii la un loc, se lăsă liniştea. Ciuliră urechile şi ascultară, dar nu se mai auzea nimic.

— Mama, şopti Momi. A trecut sfârşitul lumii?

— A trecut, îi răspunse mama. Ori s-a sfârşit totul, ori doar a trecut. În orice caz, s-a terminat.

A dat din coadă… până la coadă, zise tata, încercând să fie glumeţ.

Fandosel începu să râdă, apoi tăcură din nou cu toţii. Momimama găsi lampa cu gaz şi reuşi să o aprindă. Pisicuţa stătea pe nisip şi-şi spăla blăniţa.

— A fost înspăimântător, spuse Domniţa Fandosica. Nu mai vreau să mă uit niciodată la ceas!

— Hai să ne culcăm! spuse mama. Nu mai vorbim despre cometă şi nu ne mai gândim la ea. Şi nici nu vrem să ştim ce s-a întâmplat afară. Avem timp berechet mâine-dimineaţă pentru asta.

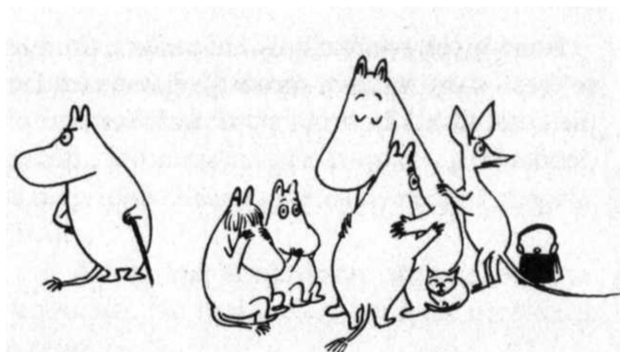
După ce se culcară şi îşi traseră pătura peste bot, unchiaşul Puftabac îşi scoase muzicuţa. Văzând că toate notele sunt înapoi la locul lor, şi cele mici, şi cele mari, cântă un cântec de leagăn. Îl ştia şi Momimama, aşa că îngână încetişor şi ea:

Nani, nani, puişori, tare e târziu, Cometele rătăcesc, încotro nu ştiu. Dormiţi frumos şi visaţi Treziţi-vă apoi şi uitaţi.

Noaptea-i aproape, pe bolta rece, Turma cu o sută de miei se petrece.

Încet-încet, totul se linişti în peşteră. Smiorc se trezi, simţind ceva moale lângă năsuc. Era pisicuţa. O luă în braţe şi adormiră amândoi deodată.

X.

Când se trezi, Momi nu pricepea unde se află. Peştera era pe jumătate în întuneric şi mirosea a gaz. Şi, deodată, îşi aduse aminte tot şi se ridică în picioare. Ceilalţi dormeau încă. Se duse pe bâjbâite la intrarea în peşteră, ridică încet pătura şi se uită afară. Lumina cea roşie pierise. Cerul era lipsit de culoare şi tăcerea era deplină. Ieşi afară şi se aşeză pe stâncă. Luă o bucată de meteorit aruncată de cometă şi o cercetă. Era neagră, cu colţuri ascuţite şi foarte grea. Se uită spre plaja pustie şi marea moartă. Totul era la fel de lipsit de culoare şi mut.

Momi se aşteptase să vadă găuri înfiorătoare în pământ, un peisaj zguduitor, dar ce văzu îl puse pe gânduri şi aproape că-l sperie.

— Bună dimineaţa, spuse unchiaşul Puftabac, aşezându-se lângă Momi şi aprinzându-şi luleaua.

— Bună, bună să fie, răspunse mominul. Aşa trebuie să arate după sfârşitul lumii? Gol şi mut, peste tot?

— N-a fost sfârşitul lumii, îl lămuri unchiaşul. Cred că doar ne-a atins cu coada cometa noastră, apoi şi-a văzut de drum.

— Vrei să spui că toate sunt la locul lor? întrebă Momi şovăitor.

Puftabac întinse luleaua şi-i arătă.

— Ia uită-te acolo! zise el. Marea.

Se mai luminase puţin şi, undeva în zare, se mişca ceva. Ceva viu!

— Nu vezi? Se întoarce marea în matca ei, spuse unchiaşul.

Statură aşa, tăcuţi, aşteptând să se lumineze de ziuă de-a binelea. Soarele dimineţii se ridică pe cer, acelaşi dintotdeauna. Marea îmbrăţişa vechile ei ţărmuri, tot mai albastră în lumina crescândă a razelor. Valurile se rostogoliră spre adâncuri şi se aşezară verzi pe fundul mării. Toate vieţuitoarele ce reuşiseră să se salveze se grăbiră spre apele străvezii, care înotând, care şerpuind, care târâş. Algele şi iarba-de-mare se ridicară şi începură să crească spre lumină. Un pescăruş zbură peste mare, ţipând de bucurie că a început o nouă zi.

— S-a întors marea! strigă Momitata.

Rând pe rând se treziră cu toţii, ieşiră din peşteră şi se uitară uimiţi în jur. Emulul era singurul care nu era mirat că nu venise sfârşitul lumii. Îşi cără clasorul pe plajă şi începu să-şi orânduiască o dată pentru totdeauna timbrele. Pironi clasorul cu un meteorit, aşa, pentru orice eventualitate…

— Cum o cheamă pe pisicuţa ta? întrebă Domniţa Fandosica.

— E secret! răspunse Smiorc.

Pisicuţa torcea pe genunchii lui Smiorc, uitându-se la soare.

— Ştiţi ce zic eu? spuse Momimama. Hai să luăm tortul şi să mergem să-l mâncăm pe verandă. Nu vreţi să mergem acasă? Oare pădurea şi grădina noastră or mai fi?

— Eu zic că toate sunt la locul lor, spuse Momi. Hai să vedem!